

Déli Hírlap

Laptulajdonos a CORVIN Laptkiadó
Részvénytársaság
Felelős szerkesztő:
Dr. PUHALA SÁNDOR

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 53.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

A kis népek az új európai rendben

A kis népeknek az új európai rendben való jogairól figyelemreméltó német állásfoglalás látott napvilágot. Az állásfoglalásnak a Völkischer Beobachter hasábjain való közlése már magában véve mutatja, hogy nem magánvéleményről van szó, hanem hivatalos jellegű magyarázatról. A német felfogás megnyilatkozásában világosan visszatükröződnek az új európai rend alapelvei éppúgy, mint annak szervezeti rendszere és a kis népek jogainak biztosítása is tisztára kiviláglik. Ezek szerint az új európai rendnek négy alappillére lesz:

1. Az egyes világrészekben belül a nagyhatalmak vezetőszerkezetének elismerése;
2. az európai új rendbe való beilleszkedésnek nem a kényszer a feltétele, hanem az önkéntes csatlakozás;
3. a területi tagozódás és a felségjogok szempontjából geopolitikai tekinteteket figyelembe kell venni;
4. az európai szolidaritás ellen történő ténykedés az európai népcsaládhoz való tartozandóság jogának elvesztését vonja maga után.

Amíg az első és második alapelv ugyyszólván az egyes nemzeteknek az új európai rendhez való tartozandóságának aktív feltételeit tartalmazza, a harmadik és a negyedik pont a korlátozások és a kizárás okát tünteti fel. A német felfogás a két utóbbi szempontnál két tényleges esetet vesz figyelembe. Az egyik eset a cseh kérdés. A százmillió német nép megalapozta egységét és a közvetlen terében beékelődött cseheknek vállalniuk kell a korlátozást, amelyet geopolitikai helyzetük reájuk ró. Oly értelmű német felfogásról van ezek szerint szó, hogy a nagyobb, magában véve zárt települési térbe beékelődött kisebbség nem fejlesztheti ki annyira felségjogait hogy ezzel a nagy jelentőséget megbontsa. A másik eset Lengyelországra vonatkozik, amely előbbi területén németek tömeges megszárlásával valamint ama készsége folytán, hogy Európán kívüli hatalmak megbízásából a háború tüzesóvját meggyújtja, elvesztette azt a jogát, hogy az európai népcsalád tagja legyen.

Mindkét esetben olyan kérdéssről van szó, amelyeket az európai új rend ellenségei állandóan ennek az új rendnek állítólagos szabadságrabló kényszerjellegeinek példájákként emlegetnek. A két eset megoldásának elvi indoklásából egyszerűsre ez esetek kivételes jellege is következik, ami minden más néppel való párhuzamosságot kizár, akár a „demokratikus reakció” képviselőiről van szó — miként a ciklikus nevezi őket — akár azokról a népekről, amelyek elmulasztják az új Európához való tényleges csatlakozást. Ilyen esetben „Európa eléggé gazdag ahhoz, hogy minden károsodás nélkül fájának egyik-másik elkerült ágát nélkülözhesse”.

Az új rend hatóterülete ezen elvek alapján félreterelhetően meg van határozva. Megvan a lehetősége minden nemzetnek arra, amely akarja, hogy a hatóterülethez tartozzék, hogy az európai új rendhez és Európának az Európán kívülről jövő merényletek ellen való megvédéséhez a törvényes és cselekvő hozzájárulást megadja. Senkit sem kényszerítenek ebbe az együttesbe, de a cselekvő hozzájárulásból kimaradtak az elhalás veszélye fenyegeti.

Az új rendben belül való rendszert két szempont jellemzi:

1. A vezetés a nagyhatalmak kezében van, amelyek az életér közösséget minden kívülről jövő zavaró beavatkozás ellen biztosítják;
2. egyik nép tekintettel lesz a másikra és egocentrikus érdektől az egész érdekében lemondani lesz kénytelen. A nagy léttér gazdasági területén megtalálják gazdasági biztonságukat, ami azt jelenti,

nagyhatalmi vezetés révén külső biztonságuk zálogát is megkapják.

A vezetés fogalma alatt kétségen kívül nem a hatalmpolitikai egyeduralom értendő. Eppen az a tény, hogy állandóan utalnak minden európai népre a közös harcban való részedés szükségességére, mutatja a vezető népek azon tudatát, hogy a kis népek közreműködésére reá vannak utalva. Gazdasági szempontból kiegészítőleg határozottan kijelentik, hogy a vezető hatalmak „nem élhetnének abban az örületes felfogásban hogy erőik egymagában elegendők lennének hozzá, hogy az új Európa valamennyi kérdését megoldják”. És ebben világosan felismerhető, mennyire különbözik ez a felfogás attól az új rendtől, amelyet Eden angol külügyminiszter tervez. Az angol terv az angol, északamerikai s szovjet orosz nagyhatalom kizárólagos politikai és katonai egyeduralmát a teljes érvényre juttatni és minden más hatalomnak tisztára passzív szerepet szán, amelyben tisztára a nagyhatalmak nagylelkűségére és belátására kellene hagyatkozniok. Ezzel szemben a tengelyhatalmak felfogása elismeri az egymásrautaltság elvét és ezzel a nagyhatalmak kötelességtudó önmérséklésének

gondolatát juttatja kifejezésre. A nagyhatalmaknak politikai és katonai téren való vezetése ilyen értelemben csak a munkabeosztás jelensége, amely mellett a kis hatalmak a nagyhatalmi vezetésbe való beleilleszkedésük révén a teljes politikai-hadászati és gazdasági biztonság előnyéhez jutnak.

Az egész vonalon való igazi gazdasági együttműködésen alapuló ilyen vezetési rendszer — német felfogás szerint — a valóban eleven közösség jelenségét mutatja, amely senkit ki nem zár, senkit nem terrorizál és — mivel megköveteli a mindenki hozzájárulását — mindenki számára előnyöket is nyújt. Az egocentrikus követelésektől való lemondást tehát közzéti előnyök kárpótolják, ezzel szemben az angol rendszer a kis államokat ugyan fel akarja ruházni látszólagos felségjogokkal, de a valóságban politikai és katonai téren megfosztja őket felségjogaik gyakorlásától és őket a nagyhatalmaktól függő alantasokká tenné anélkül, hogy ellenértéket kapnának. És ha ezek a német szempontok még szükségessé teszik is a pontosabb megállapításokat, mégis annyi támpontot nyújtanak a felfogást és elgondolást illetően, hogy belőlük már most is a kis népek jogainak tiszteltetésben tartása, a jogok elismerésének biztosítása állapítható meg, ami a lengyel—cseh különleges helyzet e nére sem cáfolható meg.

A nemzeti Kína hadat üzent Angliának és az Egyesült Államoknak

A japán kormány a nemzeti Kínával való együttműködés bizonyítékául lemond a kínai engedményes területekről és a területenkívüliségről

Tokió. (NTL.) A japán császári kormány a nankinginai kormánynak Nagybritanniához és az Egyesült Államokhoz intézett hadüzenete alkalmából a következő jegyzéket küldte a kínai nemzeti kormányhoz:

— Japán hosszú éveken keresztül szívesen látta a britek és amerikaiak felhasználó politikáját és módszereit.

Most, amikor a nemzeti Kína hadat üzent a két hatalomnak, rokonszenvenvel fogadja ezt a tény.

— A japán császári kormány — folytatódik a tokiói kormány jegyzéke — kész arra, hogy

kölesönös egyetértésben megszervezze a japán és kínai nemzet katonai, politikai és gazdasági téren való szoros együttműködését.

Ebben az elhatározásában attól a céltől vezérelteti magát, hogy ezen a révén kiküszöböljék a nagykeletázsiai tér bajai és megvalósuljon a tartós világ béke.

Hangsúlyozza a japán jegyzék, hogy a nankinginai kormány mindig azonos szándékokat követett s

ezért most a két ország közös arcvonalat alkot az Új-Kínával.

Közi még a jegyzék a Wangcsingwej-kormányt, hogy az Új-Kína iránt táplált érzelmeinek bizonyítására

a japán császári kormány elhatározta, hogy valamennyi, Kínában levő japán engedményes területéről lemond. Lemond a Sanghajban és Pekingben, továbbá a többi kínai lakóvárosban létező nemzetközi övezetben gyakorolt jogáról, végül a területenkívüliségről is.

Hangsúlyozza végül a jegyzék, hogy a jövőben Japánnak és az Új-Kínának erélyesen és hathatósan kell dolgoznia Kína ujjaépítéséért s egy szívvel és lélekkel kell harcolnia kettőjük ősi ellenségei ellen.

A jegyzékkel egyidejűleg a japán császári kormány és a kínai nemzeti kormány között egyezmény jött létre az engedményes területek és a területenkívüliség tárgyában. Az egyezmény az aláírás napján lép életbe.

Az idő a legveszélyesebb fegyver Japán kezében

FÉNYES KATONAI DISZSZEMLÉ TOKIOBAN

Tokió. (Domei.) Tokió katonai gyakorlóterén a Tenno jelenlétében nagyarányú katonai diszszemle volt, melyen kereken százezer ember vett részt. Az ünneplő tömeg büszkeséggel és csodálattal szemlélte a felvonuló egységeket s különösen az új, modern fegyvernemeket, a legkorszerűbb harcokocsik és nehéz tüzérségi fegyvereket keltettek általános tetszést és lelkesedést.

MEGHOSSZABBITÁK

A JAPAN—OROSZ HALASZATI EGYEZMÉNYT

Tokió. (NTL.) Mértékadó japán forrásból közlik, hogy a japán—szovjet orosz halászati egyezmény érvényét, mely az év végén lejárt, ismét meghosszabbították.

Huszonegy ellenséges repülőgépet lőttek le tegnap a német vadászipulók Észak-Afrika fölött

A bolsevisták minden támadása saját csapataik legsúlyosabb vérfürdőjében omlik össze

A német vezéri főhadiszállásnak szombaton délelőtt kiadott legújabb jelentése szerint a Kaukázus és Don között, Szatalingrádnál és a Don-vidéken a súlyos harcok tovább tartanak. Az elkeseredetten támadó bolsevistákat mindenütt visszaverték. Sok helyen azonnal ellentámadásba lendülő német csapatok az ellenségnek súlyos és véres veszteségeket okoztak és nagymennyiségű hadianyagot elpusztítottak. Egy bekerített bolsevista erőcsoporthat felmorzsolták és 18 ellenséges páncélos megsemmisítettek. Német harci és közelharc repülőkötelékek az elhárító harcokba eredményesen avatkoztak bele és ellenséges lovassági, továbbá gépesített hadoszlopokat és készenlétben álló csapatokat szétzörtak.

Erfős német rohamcsapatvállalkozás Ljny-től északnyugatra jelentékeny szélességben felgöngyölték az ellenséges állásokat. Számos harci állást szétromboltak, a légénységet megsemmisítették.

Velikije Luki támaszpont szívesen ellentáll a bolsevisták heves támadásainak. Az Imen-tóól délre a bolsevisták emberanyaguk kíméletlen harc-

bavetésével és óriási hadianyag igénybevételével folytatták támadásaikat. Huszonegy bolsevista páncélos harcikosai lelőése után az ellenség az elhárító tűzben megakadt.

Murman város és kikötő bombázása tervszerűen folyik tovább, miközben kiterjedt tüzek keletkeztek és egy kereskedelmi hajó súlyosan megrongálódott.

Az afrikai egész harci területen tegnap csak csekély harci tevékenységet jelentettek.

Libiában német és olasz közelharc repülőkötelékek számos angol páncélos harcikosait és gépjárművet megsemmisítettek.

Német vadászipulók Észak-Afrika fölött huszonegy, a légvédelmi tűzérő pedig két ellenséges repülőgépet lőttek.

Angol repülőgépek az elmúlt éjszaka nyugati Németország több helységére bombát dobtak. A polgári lakosságnak veszteségei voltak; hat ellenséges repülőgépet lőttek. Gyors német harci repülő nap-pali támadásai dél; Anglia ellen folytatódtak.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető napiparancsa

București. (Rador.) Antonescu Ion tábornagy-államvezető az alábbi napiparancsot adta ki:

A Dnyeszter folyótól keletre működő szervezet, amely a hadianyag újból való használhatóvá tételét végzi, küldetésére végrehajtásában dicséretes módon dolgozott s eredményes, hozzáértő, buzgó és odaadó

munkájával nagy hasznot hajtott a hadseregnek.

Ennek a szervezetnek valamennyi tisztjét, altisztjét és polgári személyzetét napiparancsban tüntetem ki.

ANTONESCU ION

Románia tábornaga és államvezető.

A hathetes szovjet támadás saját óriási veresztésében omlik össze

Berlin. (Rador.) Egy német haditudósító jelentése szerint a német csapatok Velikije Lukinál január 4-e óta ellentámadásba mentek át. Hat hét előtt moult meg az orosz támadás Toropeztől nyugatra és délre, valamint Kalinin vidékén. A német hadvezetőség a támadásról idejében értesült és várta a harcot.

A nagyszabású orosz támadás, amelytől a szovjet hadvezetőség fontos, nagy eredményeket várt, csak csalódást és kizozanodást hozott.

Most a hatalmas küzdelem gyújtópontja Velikije Luki környékén van, de a bolsevista tervek itt is összeomlottak, csapataik legsúlyosabb vérfürdőjében. A bolsevisták az Imen-tónál is a halálba rohamoznak.

Milyen eszközökkel dolgoznak az angolok

Berlin. (Rador.) Január 2-án a Reuter ügynökség azonnal a hírrel kapcsolatosan, mely szerint az Atlanti-óceánon brit órhajók elsüllyesztettek egy német hajót, a következőket közölte:

„A hajótörött mentőcsónakokba szálltak s később nagyobb hajók fedélzetükre vették őket”.

Ezzel a megjegyzéssel a brit hírközvetítő szolgált azt a benyomást akarta kelteni, hogy a hajótöröttet angol hajók mentették meg. Ezzel szemben az a tényállás, hogy a mentőcsónakokba szállt legénységet német hadihajók és szemleges kereskedelmi hajók mentették meg.

Az angol-amerikai viszály új szakaszát jelenti Darlan gyilkosa nevének közlése

Darlan gyilkosa nevének nyilvánosságra hozatala az angol-amerikai viszály új szakaszának kezdetét jelenti. — állapítja meg a német brodalmi rádió Donau állomásának hírszövegében. — A gyilkos, Bonnier de la Chapelle neve már a német-francia fegyverszünet utáni időből ismeretes,

a fiatal ember már akkor De Gaulle tábornok táborának egyik leglelkesebb híve volt.

A merénylő nevének titokbantartása mind az angoloknak, mind az amerikaiaknak érdekében állott; Robert Murphy mindent elkövetett a titoktartás érdekében s Anglia újonnan kinevezett északafrikai miniszterét is villámcsapásként érintette ez az — „indiszkrétció”. A gyilkos nevének közlése mély benyomást keltett az angol és északamerikai közvéleményben. Most még világosabban áll a világ előtt

a brit titkos szolgálat szerepe a sötét büntető előkészítést és végrehajtást illetően.

Vichy. (NTI.) A Havas OFI ügynökség Tangerből származó értesülés alapján ottani mértékadó kö-

rök véleményét ismerteti Darlan gyilkosa nevének nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban. Ezek a körök egyáltalán nem tartják valószínűnek, hogy az amerikaiak nem tudták Darlan meggyilkolásának okairól. Az Intelligence Service-hez közelálló körök úgy tudják, hogy

az északamerikai hatóságok már régóta tudták, ki gyilkolta meg Darlan tengernagyot, jóllehet a merénylő nevét csak most közölték. Az amerikai hatóságok az angolokkal egyetértésben határozták el a gyilkos nevének titokbantartását. Az a tény, hogy éppen most, az északamerikai parlament új ülésének kezdetén hozták nyilvánosságra a merénylő nevét, érthető megrökönyödést keltett az északamerikai közvéleményben.

CESENDELET FRANCIA-MAROKKÓBAN

Vichy. (NTI.) Casablancából (Francia-Marokkó) származó hírek szerint az ottani arabok s az angol-szász csapatok között heves összetűzésekre került sor. Hét amerikai katona életét vesztette.

Giraud tábornok Francia-Szudánba utazott

Amszterdam. (NTI.) A brit hírközvetítő szolgált közli, hogy Giraud tábornok elhagyta Dakart és Francia-Szudánba repült.

A PARIZSI BIBOROS-ÉRSEK RÓMÁBAN

Róma. (Rador.) XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Suhard párizsi bíboros-érseket.

Róma. (Rador.) A Német Távirati Iroda munkatársa jelenti, hogy Suhard párizsi bíboros-érsek Ró-

mába való megérkezése után megbeszéléseket folytatott Leon Berard vatikáni francia nagykövettel.

ROOSEVELT KÜLÖNMEGBIZOTTA INDIÁBAN

Amszterdam. (NTI.) A brit hírközvetítő szolgált értesülése szerint William Philipps, az Egyesült Államok volt római nagykövete, Roosevelt elnök indiai különmegbízottja pénteken megérkezett Uj-Delhibe.

Tanítványok szakszerű képzése! gyakorlati és elméleti téren vállalja

E. Atlasz Ibi

kozmetikusnő

Arad, I. Vulcanu-utca 15 sz.

Ismét életbelépnek az utazási engedélyek

București. (Rador.) A belügyminisztérium közli, hogy január 15-től kezdve a vasúti utazási engedélyeket ismét bevezetik. Ezen a napon túl csakis az illetékes hatóságoktól kiállított utazási engedély birtokában lehet utazni a vasuton.

UTAZÁSI KORLÁTOZÁSOK HORVÁTORSZÁGBAN

Zágráb. Horvátországban határozatlan időre meghosszabbították az utazási korlátozásokra vonatkozó intézkedéseket. A korlátozások nem vonatkoznak azokra, akik utlevéllel igazolják, hogy nem horvát állampolgárok.

Meghalt Tesla Miklós, Edison volt munkatársa

Lisszabon. Newyorkból származó értesülés szerint Tesla Miklós, a világhírű elektromérnök és feltaláló 86 éves korában Amerikában meghalt. Tesla Miklós gyakorló mérnöki működését a budapesti Ganz-gyárban kezdte, majd több más külföldi gyárban s két évig Edison mellett is dolgozott. Nevét elsősorban az általa szerkesztett és róla elnevezett transzformátor tette közzismertté, amely nagyfeszültségű és nagyfrekvenciájú áramot állít elő. A Niagara-vizesés erejének villamos uton való kihasználása is Tesla Miklós tervein alapszik. Mintegy hétésszáz találmány fűződik nevéhez s részben az ő érdeme a szikratáviró tökéletesítése is.

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya harmadiknapi húzásának eredménye

București. Az osztálysorsjáték ötödik osztályának harmadik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

Kétszázezer lejt nyert a 17.243 számú sorsjegy. Százezer lejt nyert a 78.601 és 3827 számú sorsjegy. Hatvanezer lejt nyert a 37.616, 50.863, 44.853 és 35.278 számú sorsjegy. Negyvenezer lejt nyert a 41.357, 60.025, 42.837, 56.265, 67.710, 33.142, 35.830, 29.128 és 13.907 számú sorsjegy. Huszoneezer lejt nyert a 44.283, 4275, 4767, 65.149, 53.583, 67.214, 24.169, 54.119, 32.934, 69.336 és 61.115 számú sorsjegy. Huszezer lejt nyert a 3292, 61.939, 66.323, 13.462, 53.447, 62.592, 5601, 49.150, 75.893, 31.183, 76.092, 18.350, 12.036, 50.342, 20.434, 72.005, 11.775 és 28.361 számú sorsjegy.

Tizenötezer lejt nyert az 52.162, 30.114, 68.343, 5606, 55.833, 33.561, 75.519, 73.702, 32.295, 41.194, 3318, 71.152, 61.055, 71.692, 56.874, 64.127, 41.558 és 72.533 számú sorsjegy.

A felsoroltakon kívül főbb sorsjegyet húztak ki egyenként 10.000 és 6000 lej nyeremményel. A húzás tovább folyik. Számhíbabért felelősséget nem vállalunk.

„CORVIN” H hitelszövetkezet

Timisoara

tagjának és betétesének lenni erkölcsi kötelesség és anyagi érdeked.

Még ma iratkozz be!

Gondolj arra, hogy a te befizetésaidból, — amely neked jól jövedelmez, — támogatjuk olcsó kölcsönrel tagtevéseinket: ma öt, holnap esetleg már tégéd is. — Corvin a néplőzönségi tagok takaréklés hitelszövetkezete: betétek után a legmagasabb kamatot fizeti, tagjainak olcsó kölcsönt folyósít. — Szükségben fordulj bizalommal hozzánk, mi segíteni fogunk rajtad.

Beiratkozás vasárnaponként 10—12 a kerületi befizetési helyeken és a Magyar Házban levő irodahelyiségben minden munkanapon 9—13 óráig.

Népednek annyit érsz, amennyit érte teljesítesz.

A brit tengerügyi hivatal első lordja mondja:

A tengeri háboru nehéz és komoly szakaszában vannak az angolok

Amszterdam. (NTL) A brit hírszolgálat közlése szerint Alexander, az angol tengerügyi hivatal első lordja legutóbb mondott beszédében kijelentette, hogy az angolok a tengeri háboru nehéz és komoly szakaszában vannak.

Alexander megjegyezte, hogy nem szeretné, ha

az országban bárki is alaptalan derülátással ítelné meg a helyzetet. Mindenkinnek erősen dolgoznia kell mindaddig, amíg a tengeralattjáró-veszélyt teljesen ki nem kapcsolják — fejezte be a brit tengerügyi hivatal első lordja.

A „karaván-rendszer” csődje

A Német Távirati Iroda másik Amszterdamban keresztül érkezett jelentése beszámol a londoni Sunday Times című lapnak a tengeri háboruról írott cikkéről. A lap megjegyzi, hogy a demokrata hatalmak támadásának alapja és omegája a tengeri háboru. Bizonyos mértékig keserűen állapítja meg az angol újság, hogy

a szigetországban még mindig igen sokan vannak, akik nem látják, milyen komoly a helyzet.

Az angolszászoknak már 1942-ben meg kellett volna hozniuk az ehhez szükséges intézkedéseket, hogy az 1943. évben javulás álljon be.

A háboru sorsa az Atlanti-tengeren dőlhet el

Stockholm. A stockholmi rádió az Atlanti-tengeren folyó esata igen nagy jelentőségére hívta fel hallgatói figyelmét, hangsúlyozva azt, hogy a háboru sorsa a tengeren dőlhet el. Szószertint mondotta a következőket:

Anglia és szövetségesei elveszíthetik a háborut, ha az Atlanti-óceánon dúló tengeri háborut elveszítik.

A Sunday Times megállapította, hogy a hajókaravánok rendszere nem felelt meg a beléje helyezett bizalomnak, mert

a védelem mindenütt elégtelennek bizonyult.

Ennek okát a cikk írója abban látja, hogy mind több és több tengeralattjáró készül és ugyanakkor az elszüllesztett hajótér mennyiségének csak harmadát tudják pótolni új hajókkal.

Az angol újság a továbbiakban kiemeli, hogy bár felismerték a tengeralattjáró-veszélyt és ennek leküzdése e még külön bizottságot is létesítettek, ez a bizottság azonban eddig mindössze egyszer ült össze.

Ákinek helyes fogalma van a tengeri háboruról, az tisztában van azzal, hogy milyen nehéz feladat a tengeralattjárókat felkutatni és megsemmisíteni. Winston lord támadja az angol kormányt amiatt, hogy a tengeralattjárók ellen használt módszerek nem jók és nyomtatékosan mutat rá arra, hogy a német tengeralattjárók száma 1942-ben legalább még egyszer annyi volt, mint 1941-ben.

Merénylet készül Portugália semlegessége ellen

Az Azori-szigetek hadászati jelentőségét feszegeti az északamerikai haditengerészet szövéje

Santiago de Chili (Stefani). Clark Woodward északamerikai altengernagy kijelentette, hogy „annak a hadviselő csoportnak törekvéseit fogja győzelem koronázni, mely atlanti-óceáni támaszpontjait felhasználja az élszükséges forgalom megakadályozására s a hadszínterekre való fegyver- és emberszállítás megállítására”. Az altengernagy e kijelentéséhez hozzáfűzte, hogy

„az Azori-szigetek egyik óráról a másóra gazdát cserélhetnek, hogy az egyesült nemzetek keze jussanak”.

Clark Woodward a továbbiakban ezeket mondotta:

— Az Azori-szigetek oly hadászati támaszpontok, melyek révén az összes létfontosságú közlekedési vonalak ellenőrizhetők. Az Amerikai Egyesült Államok, Anglia és Brazília kezében ezek a támaszpontok hatalmas erősségek lennének, ahonnan folytatni lehetne az előnyomulást az Ibériai-félsziget ellen, ha út a második arcvonal órája.

Portugália most kétségtelenül kényes és súlyos helyzetben van:

területi épsége és politikai függetlensége ki van téve a hadászati helyzet okozta változások és körülmények befolyásának.

Befejezésül az északamerikai tengerügyi Brazília együttműködésének fontosságát hangsúlyozta a szövetségesek tervének sikere érdekében.

Befejezésül az északamerikai tengerügyi Brazília együttműködésének fontosságát hangsúlyozta a szövetségesek tervének sikere érdekében.

Az angol-szovjet propagánda az olaszországi helyzetről

Róma (Rador). A brit hivatalos hírközlő szolgálat ismertette a szovjetorosz Tass-ügynökség Lausanneból kelteztett jelentését, mely szerint Torinóban és Nápolyban kihirdették az ostromállapotot s e két város utcáin német és olasz katonai járőrök cirkálnak.

Ugyanebben a távirati jelentésben a Tass-ügynökség azt is állítja, hogy az orosz kormány a szóban forgó intézkedéseket a „rendkívüli körülményekkel” indokolja.

Mind a szovjetorosz, mind az angol hírközlő-ügynökség óvakodik e „rendkívüli körülmények” közelebbi meghatározásától,

de sejtetik, hogy a két városnak az angol légierő részéről való bombázása következményeiről van szó. Ugy látszik azonban, hogy az angol ügynökség, — hírvető buzgalmában — megelégedzik egyes brit hatóságok nyilatkozatairól. Ezek a hatóságok, — amelyek sokkal tájékozottabbak, mint a Tass-ügynökség,

— óva intik a brit közzvéleményt az olaszok erkölcsi ellenállásának gyengülésére vonatkozó hiedelmektől a háboruban s utalnak arra, hogy

az olasz kormánynak nincs szüksége sem az ostromállapotra, sem a német szuronyokra a rend fenntartása érdekében.

Az olasz nép, — mint Viktor Emánuel király és császár szicíliai látogatása is bizonyította, — nemcsak a legnagyobb szeretettel ragaszkodik a trón s a dinasztiahoz s a legnagyobb lelkesedést tanúsítja a háboru győzelmes végigharcolását illetően, de ugyanily mértékben gyűlöli az angolszászokat és bolsevista szövetségeseit.

Az olasz nép a legszigorúbb háborus fegyelmet tanúsítja

s teljesen tisztában van azzal a katasztrófával, mely sújtaná, ha arra kerülne sor, hogy az angolszászok őket „felszabadítsák”.

Vasárnapi levél

KEDVES SZERKESZTŐ UR!

„Kívánom, hogy ezen pár soraim a legjobb egészségben találják.”

Sok, egyre több levelet, vagy lapot irnak ezzel a kezdéssel otthonuktól távollevő, hazagondoló férfiak messze, idegen tartományokból és országokból. Ez a magyar levél régi, de mindmáig használatos állandó kezdési alakja és higye el Kedves Szerkesztő Ur, hogy nagyon szép, sokat mondó és értékes kezdési mód ez, melyet sem szebbel, sem jobbal, sem tartalmasabbal nem lehet helyettesíteni. Olyan szép és jó, hogy érette még azt a kis magyartalanságot is meg lehet bocsátani, ami a régi latinus hatásra a számnev utáni többes szám használatában a „pár soraim”-ban megmaradt. Sőt valahogy hozzátartozik népujelyünk régies zamatfához.

Azt irtam, hogy ennél tartalmasabbal nem lehet helyettesíteni. Mert ebben a kívánásban van tartalom, a legdrágább tartalom: az egészség és így az élet van benne. Nem úgy, mint sok más, szokásból elmondott egyszerű udvariassági kívánásainkban és üdvözléseinkben, amilyeneket most karácsony és újév napjaiban épen elegend hallottunk és mondottunk. Ilyen pl. a „kellemes ünnepeket kívánok” üdvözlés. Az ünnep már magában kellemes. Hogyne lenne kellemes, hogy egy-két napra letehetjük robotjaink szerszámát kezünkől, kifoghatjuk magunkat az igából, melyet a szürke hétköznapokon huzunk kell sokszor a lerokadásig. Hogyne volna kellemes, hogy felemelhetjük lelkünket a magasságok felé, igazán otthonához s a legnagyobb magassághoz: Istenhez. De így ez már több, mint kellemes, ez már áldásos. Tehát a kellemes ünnepet nem szükséges kívánnunk, mert az kívánásunk nélküli is kellemes, viszont ha igazán jót akarunk egy-egy ünnepen kívánni egymásnak, akkor többet kívánjunk, mint kellemes ünnepet. Kellemes a tavaszi napsugár, mely körülöngatja az arcot, kellemes a hűvös szellő a nyári nap forróságában, sőt kellemes egy langyos fürdő is, de az ünnep mégis csak több kell, hogy ennél legyen.

A magyar ember, a divatos szólamok által el nem rontott, népünk, nyelvünk szellemétől idegen hatásokkal meg nem fertőzött nép fia nem is „ünnepet” kíván, hanem „ünneplést”. És mennyire igaza van. Mert nemcsak az ünnep fontos reánk nézve, hanem ünneplésünk, vagyis az, hogyan töltjük el az ünnepet. Épen azért nem kellemes, hanem „boldog” ünneplést szokott kívánni, vagy, ha vallásosan akarja kifejezni, akkor „áldott” ünneplést. Sőt ennél is szebb és tartalmasabb a szintén régi és tösgyökeres magyar ünnepköszöntés: „engedje az Isten, hogy több karácsony napját érjünk erőben, egészségben, ezt is töltjük el békében”.

A kellemes ünnep kívánáshoz hasonlóan kiürült és tartalmatlan lett az esztendő elején szokásos „boldog újévet” kívánásunk, melyhez a kívánókat legtöbbször hozzá sem tesszük már, mint a falusi sváb atyafiak a Tag-hoz a guten-t. Hogy mennyire kiürült és csak üres szokássá vált, legjobban mutatja nagy takarékoságunk, mellyel — ha leírjuk — akkor már csak a B. U. E. K. betűikkel intézzük el és csak ritkán merészkedünk annyira szalítani az üres szokással, hogy egy-két melegebb szóban is kifejezzük, hogy erre nemcsak a szokás, vagy a köteles udvariasság, hanem szívünk igaz érzése késztet. Különbözik a boldog újévet kívánásunk épügy nem helyes, mint a kellemes, vagy bármilyen „ünnepet”-kívánásunk. Mert valljuk be, hogy nem azt kívánjuk, hogy az új év legyen boldog, hanem mi legyünk boldogok, boldogabbak, mint az elmúlt esztendőben voltunk. En soha sem boldog újévet, hanem boldogságot szoktam kívánni az új esztendőben. Hogy aztán kinek mi a boldogság, annak megválasztását és eldöntését mindenkire reabízom. Semmiestre se tartom azonban utolsó-nak a régi jó magyar áldáskívánást: „Bort, buzát, békességet, Szép — vagy inkább — jó asszony feleséget aggyon az Isten az új esztendőben”. De elfogadom költőnk jókívánásait is. Arany Jánosét:

Béke legyen a háznál

És a szívredőben.

Adjon Isten, ami nincs

Az új esztendőben

„Továbbá tudatom kedves Szerkesztő Ur, hogy nekem, hála Istennek jó egészségem van, melyhez hasonlót kívánok kigyulmednek is”.

Öszinte tisztelője

DELI PÓTER.

TELEFON
24-45

ARO ■ ARAD

TELEFON
24-45

Szenzációs premier

SHERLOCK HOLMES

Hans Albers — Heinz Rühmann parádés filmje

Jegyekről ajánlatos idejében gondoskodni.

Előadások 3, 5, 7 és 9.10 órakor.

„ATLANTA”

cipőáruház, ARAD, Avram Iancu-tér 19. szám.
Női, férfi és gyermekcipők nagy választékban.

HIREK

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
 1. Piata Bratianu 3. Telefon: kiadóhivatal 28—10, szerkesztőség 50—78.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodájában, Eminescu-utca 4. Telefon: 17—11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Székföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyedévre 230.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. **Égyszépcsény** ára hétköznapiakon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. **Külső**oknak, **közhivataloknak** és **üzemeknek**, **gyára-telepek**, vállalatoknak és **részvénytársaságoknak** a **rendes előfizetési díj kétszerese.**

Ahol minden család járát u. ágát

Japán évszázados északkeleti úton későn nyitotta meg **kiadóit** Európára, s **sajtója** így csak alig nyolcvan esztendő múltára tekinthet vissza. Az első japán újság, a „Japan Herald” 1863-ban angol nyelven jelent meg. Hét évvel később került nyomdába az első japán nyelvű újság, a ma is népszerű „Tokio Nisi Nisi Simbun”. A japán sajtó azonban csak 1890. óta vett nagyobb lendületet. Sokat köszönhet a japán sajtó a világháborúnak is: ekkor importálta Japán az első modern nyomdagépeket, melyek egy óra alatt 90.000 négy oldalas újságot tudtak előállítani. Az 1934. óta megjelenő újságok száma meghaladja a 1100-at és a 18 milliós példányszámot. Eszerint, minthogy Japánban 18 millió család él, minden család legalább egy lapot olvas rendszeresen.

A legfontosabb és nemzetközi jelentőségű lapok szerkesztőjei Tokióban vagy Oszakában székelnek. A legnagyobb japán lap, az „Asahi Simbun” egyszerre jelenik meg Tokióban és Oszakában napi két kiadásban és 3.200.000 példányszámban, Asahi annyit jelent, mint reggel, vagy felkelő nap, a simbun újságot jelent, a lap nevét tehát reggeli újságnak lehet magyarrá fordítani.

Elterjedtségben vetekszik vele a „Tokio Nisi Nisi Simbun”, Japán legrégebbi lapja, Nisi-Nisi annyit jelent, hogy napról-napra, az újság egész neve tehát **tokioi napi újság**. Nem sokkal marad mögötte az Osaka Mainjosi Simbun sem, majd következnek a Yomiuri Simbun (olvasni-való újság) egy millió, a Hoci Simbun (hír-újság) négy-ötvenezer, végül pedig az annak idején Tokutonitól, a leg híresebb japán újságírótól alapított Kokumin Simbun (nép-újság) 150.000-es példányszámmal.

Talán éppen azért, mert aránylag olyan fiatal, a tudomány és technika vívmányainak felhasználásában a japán sajtó az első helyet foglalja el a világban. Az Asahi Simbunnak 30 magánrepülőgépe, a Domei-irodának három repülőgépe van. Ezek közül némelyik szerkesztőségű asztalokkal, a felvétellek előhívására sötétkamrával és a modern technika számos más vívmányával van felszerelve, úgyhogy a lap jórésze állandóan uton lévő repülőgépeken készül el. Ujabbban mindeközül tért hódít a képtávíró használata is, de a postagalamb-szolgálat sem ment még ki a divatból.

Ekkora szervezetek mozgására természetesen a munkatársak és alkalmazottak egész seregére van szükség. A Domei-iroda 6000 kilométeres magántelefonhálózatát kerek harmincezer tudósító és alkalmazott tartja állandó üzemben. Az Asahi Simbun alkalmazottainak száma, nem számítva az elárúgókat és elosztókat, meghaladja a 4000-et.

Érdekes, hogy minden technikai modernségük ellenére a japán újságokat még mindig kézi szedéssel állítják össze. A japán írásjelek nagy száma miatt — a nyomtatásban is használt jelek száma mintegy kétszázötvenezer — a japán sajtó az európai betűöntőnyomdagépeket nem tudja használni. (St)

— **Állami költségvetés rendkívüli és póthitel alapjainak emelése.** Bucuresti. A hivatalos lap december 29-i 304. száma rendeletétől közli, amely az állami költségvetés rendkívüli és póthitel alapját 419.643.022 lejelle növeli. Ugyancsak erről a tárgyról intézkedik a hivatalos lap január 5-i 4. száma, amely ezt az alapot további 88.859.377 lejelle emeli.

— **Sváje új katonai attaséja.** A svájci kormány Stockholmba és Helsinkibe katonai attasékat nevezett ki. Edig Svájecnek csak Berlinben, Rómában, Londonban és Vichyben volt katonai attaséja.

— **Városi élelmezési ügyek.** A timisoara-temesvári városi közlekedési bizottság közli, hogy az élelmezésre vonatkozó kérvényeket, beadványokat ezentul nem a városi iktatóhivatalnak kell benyújtani. Az ilyen természetű iratok közvetlenül a közlelmezési szolgálat Lenau-tér 6. szám alatti hivatalában adják be az érdekeltek.

— **Francia hadifogly hűtlen feleségének bírói elítélése.** Párizs Franciaországban törvény van arra, hogy a hadifoglyok hűtlen feleségét büntetéssel kell sújtani. Az új törvény alkalmazására Lille városában most került a sor. A bíróság a hűtlen asszonyt a hadifogly férj feljelentésére hathónapi fogházra, csásbitóját ugyancsak hat hónapra és még ezer franc pénzbüntetésre ítélte.

Képkereket zést

és levegőztet legolcsóbban vállal SZABADY BÉLA képkerekező Arad, Mărăsești-utca 4

Az 1943. évi Gazda-naptár

A kedvesen ismerős kép a fedőlapon: paraszti ruhájában a gazda, vállán kasza és gereblye, körülötte a megművelt föld. A naptárt Kacsó Sándor szerkesztett egységes alappfogás szerint. Minden oldal, minden cikk csakugyan a magyar gazda javára, tudásbeli emelésére, értelme fejlesztésére, érzéseinek édes-bus megrezdítésére szolgál. Ez az egységes alappfogás szerint és következetesen véghezvitt szerkesztés a naptár legfőbb érdeme. Egészen bizonyos, hogy ebben a naptárban a gazda a maga saját világát találja meg, mindazt, ami első sorban és leginkább reá vonatkozik, de rálatál arra is, hogy az ő világa sem különálló, csak önmagáért való világ.

Szász Pál dr., az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület elnöke, a föld és gazdája címen érthetően, világosan, nagy igazságokat mond gazdáinknak a bekezdő cikkben. „A föld, amelyből vétettünk és amivé váltunk, mindnyájunk élettere és a gazdák változatosan tökéletes műhelye.” Csaknem kézzelfoghatóan ismerteti a föld tulajdonjogának a kialakulását. Gondolatait azért közli az elnök, hogy rámutasson arra az eszmére, amely jogot követel magának a mai óriási küzdelemben, hogy t. i. a széles néprétegek életszínvonala emelkedjék. Ehhez azonban magának a gazdának is hozzá kell járulnia szorgalmas és jó gazda mivoltával, de azzal a tudatos vállalással is, amelyet fel kell fognia, ha a kisgazdaregére váró elhivatottságot megérteni és vállalni akarja. Számolnia kell tehát a kisgazdának, hogy faluja határán és saját társadalmi osztályának látóhatárán túl is igazodni és eligazodni tudjon. Sorstársaival közösségbe kell tömörülnie nemcsak az anyagi siker és boldogulás, hanem a lelki felemelkedés, az eddiginél általánosabb és szélesebbkörű műveltség terjesztésére is. Csak így alakulhat ki az az erkölcsi felelősségérzet, amely nélkül hiábavaló minden vállalat. A kisgazdára új korszak köszönt, de nem egyre vagy néhányra, valamennyi kisgazdának a kor színvonalára kell emelkednie, másképp a kisgazda nem tudja majd teljesíteni a feladatát.

A naptár három fő részre oszlik. Az első részben az elnöki bekezdés után kívül Müller Jenő dr. Századokon keresztül c. cikke van még. Azt vizsgálja, a törvényeken és igazságszolgáltatás formáin át, hogy a földbirtokló és a földet művelő társadalmi

osztályok, de kivált a ma kisgazdának nevezett réteg, hogyan élt, dolgozott, harcolt, szenvedett és haladt a múltban. Szavak nélkül, történeti alapos tájékozottság érzetése nélkül, a gazda fel-fogásához mért adagolásban olvashatjuk ebben a részben a jobbágyrendszer kialakulását, Budai Nagy Antal és Dózsa György lázadását, e lázadás megtorlását, a jobbágy felemelkedését, szabadságát a robottól, az elvi egyenlő közteherviselésig tartó fejlődést. Az aránytalan birtokelosztás kiegyensúlyozódása a természetes szociális fejlődés útján halad most előre — fejezi be cikkét a szerző.

A második rész címe: A föld, mely ápol és el-takar. Fekete Lajos verse vezeti be ezt a részt: Van nekem egy tenyérnyi földem... Ezzel a földdel, ezzel a röggel birkózik mindhalálig. „Ha földem munkálásán megrokkannok, hanyatt fekszem s egy sirhantnyit e rögből magamra kaparok”. Majd Kacsó Sándor ír arról, hogy miképpen építkeztek a kisgazdák hajdanában. Dr. Nagy Endre a barázdák történetéről ír a földkaparó horogtól a szántógépekig. A cikkírók sorában ezután Toarniczky István gazdamérnök, M. Tóth István, K. Kénossy J., Szűcs Pál, dr. Konopi Kálmán, L. Szász Ferenc, Orosz Károly, Bitay Endre, id. Szász Ferenc, Winkler György, Bartha Gyula, Veress István, Fövenyessy B. Külön érdekessége a naptárnak az a cikk, amelyben Musnai László dr. arról ír, hogy mit tudtak a méhek-ről és hogyan mérhészkedtek 2000 és 400 évvel ezelőtt. Szűcs Elemér arról ad érdekes képet, hogy mennyi volt a fenyőerdő 1000 évvel ezelőtt és mennyi lesz 1000 év múlva. Ugyanebben a részben találjuk még Csefő Sándor, dr. Nagy István és Horváth Z. cikkeket.

A harmadik rész: A tűzhely melegében. Arany János Családi körével kezdődik, Vass Albert, Erdélyi Gyula, Vita Zsigmond, Szabó Géza, Botz Ida, Domokos Jolán, Horváth Jenő és Kakassy Endre szép írásával találkozunk itten. Ki kell még emelnünk, hogy a naptár Vargha Gyula négy szép versét hozza. Erdem ez, mert Vargha Gyulát, a szelídhangú, a családi élet-tel mindennél jobban szerető, lelki összhangra vágyódó, igaz-veérg magyar fajú költőt a szabadelvűség idejében elhanyagolták, értékelni nem tudták.

A 254 oldalt tartalmazó 1943. évi Gazda-naptár méltán sorakozik kisebbségi naptáraink mellé.

— **Városi bizonyítványok kiadásának új rendje.** A timisoara-temesvári városban a helyhatósági bizonyítványok megszerzésének új rendjét léptették életbe. Városi bizonyítványok kérvényezésére, amireh eddig a telek-bírósg jelentése volt szükséges, a megfelelő nyomtatványokat a városi közigazgatási — egyesített telekbírósg — hivatalnak a városháza második emeletén levő 106. számú helyiségében adják ki. Az okmánybélyeget a kérvényező maga hozza, a városi illetékbelég díját pedig az egyesített telekbírósgok hivatalában röjja le. Ebben a hivatalban történik a kérvény beadása is. Ilyen természetű kérvényeket ezért többé nem kell a városháza iktató-hivatalának bemutatni.

Hivatalosan bejegyzett cég

„Olympia-Cartouage“

és papir-nagykereskedés tulajdonosa Hertl Aurel Timisoara II., Stefan cel Mare-utca 49. alatti saját házában vezeti üzemet, nem költözött el és az igen tisztelt rendelők bizánságának mindenkor közvetlenül, vagy Telefon 15-92 szám alatt rendelkezésre áll.

Kiváló tisztelettel „OLYMPIA“ Cartouage, Depozit de Hartie engros, propr. Hertl Aurel, Timisoara II., Stefan cel Mare 49. Telefon 15-92. Inreg. No. 308/11364/1942.

— **Koszorúegváltás címén Hód Frigyesné elhunytá alkalmából az Urinók Mária Kongregációja (Timisoara-Temesvár) 500 lejt adományozott a jözsefvárosi Szt. Erzsébet napközi gyermekotthon javára.**

— **MENTŐK TELEFONSZÁMAI, Mentők hívószáma baleset és betegszállítás bejelentésére: Aradon 12-12, Brasov-Brassóban 12-34, Timisoara-Temesvárott 44-44.**

— **Az USA új moszkvai ügyvivője.** A Német Távírtai Iroda washingtoni értesítés szerint az Egyesült Államok kubaí nagykövetségének titkárát kinevezték moszkvai ügyvivővé.

— **Bálnát jlt a víz alatti bomba.** Tanger. (Rador). Tetuan mellett a tenger egy 800 kilógrammos bálna hulláját vetette partra. A hai-óriást víz alatti bomba ölte meg.

— **Orvosi hír.** Dr. Zicher József rendelőjét és lakását áthelyezte Arad. I. G. Duca-utca 12. szám alá. Röntgen, quarz. Telefon 16-10.

— **Aradon is összejárak a háziállatok.** Az aradi városi állatorvosi hivatal határozata értelmében január 20-ig összejárak az összes arad, háziállatok. Felveszik a kintutatókba a háziállatokat, háziszármazásokat és méhkasokat is. Az összejárást végző személyek házról-házra járva végzik ezt a munkát.

— **Meddig élhet az ember táplálék nélkül.** Az ember 54—58 napig tud életben maradni anélkül, hogy táplálékot venne magához. A halál akkor következik be, amikor eredeti testsúlyának körülbelül felét elvesztette.

Alkalmi világitó broskok a legolcsóbb árban már 25, 28, 32 lejért

Mikolás Kamianai kaphatók. ARAD, Minorita-palota

— **Példás áldozatkészség.** Otvesti-Otvöld község lakossága Androvcis Antanél, Mészáros Istvánné, Patik Bélané és Antal Ágnes leikes kezdeményezésére adományokat gyűjtött a Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napköziotthon javára. A gyűjtés ezer lejt, 100 tojást és 93 kiló különböző élelmiszert eredményezett. Az adományokat már átadták az otthonnak. Az adakozással ezuttal is bebizonyították, hogy az áldozatkészség szelleme hatja át a község derék népét. A községben egyébként az iskolásgyermekek is tanulást adtak áldozatkészségüknek. A karácsonykorok során 47 pár házipapucsot készítettek a sebesült katonák részére és 37 kiló, teának való, különféle gyógyivóanyagot szedtek. A iskolásgyermekek adományát átadták a megyei tanfelügyelőségnek.

A DÉLI HIRLAP telefonszámjai:
 Szerkesztőség: 50-78
 Kiadóhivatal: 28-10

— **Adományok.** A Déli Hírlap kiadóhivatalában W. L. tanítónő (Deta) Szent Antal nevében 200 lejt adományozott a Dr. Kakuk-Otthon javára. — N. N. a tüdőbeteg leánynak 500 lejt adományozott.

— **A világ legtermékenyebb költője** Hans Sachs (1494—1576) volt, 4275 mesterdal, 208 tragédia, komédiát és sznjátékot, 1700 költeményt, legendát elbeszélést, 73 egyházi és világi éneket, 7 prózai dialógust, összesen 6263 különböző költői művet írt.

— **Megmérgezte magát.** A kalandos életű, timisoara-temesvári származású Khegl Róbert, aki egyebek közt a Hinnia filmgyárnál is szerencsét próbált, két nappal ezelőtt Nagyváradon öngyilkosságot követelt el. Nagyobb adag mérget vett be. Kórházba szállították, ahol már nem tudtak segíteni rajta. Két bucsulevlet hagyott hátra: egyet feleségének, egyet pedig a filmgyárnak. A levelek tartalmá: titok fedi.

— **A huros hangszerek hazája.** A legtökéletesebb huros hangszerek a XVI. század kr letétől a XVIII. század elejéig Olaszországban készítettek. A legértékesebb mesterművek Antonio Amati (1592—1619), unokatestvére Nicolo Amati (1662—1699), Guarneri (1690—1707), Stradivari († 1709) és Jakob Steiner (1650—1670) neveivel fűződnék. Az általuk készített hangszerek közül egy pár darab megmaradt, amelyeknek hangszépségét a legmodernebb technikával készült hegedűk sem tudják elérni.

Knapp Sándor kelmeffestő és vegyítőtű vállalata, ARAD. Fel. üzlet: Bratianu-utca 2—4. Telep: Ep. Radu-utca 10. szám.

Az 1942. év az aradi kisebbségi egyházak anyakönyvi adatainak tükrében

Szokás az év elején mérleget készíteni, nemcsak a kereskedelmi vállalatoknál, hanem az anyakönyvekben is, amelynek adatait összegezve, megállapítható: növekedett, vagy csökkent a lakosság száma és hányan kötöttek házasságot. Ezeket nevezik népmozgalmi adatoknak. Próbáljuk meg mi is az adatok alapján az elmúlt esztendő áttekinteni.

Az aradi

római katolikus

plébánián a város legnépesebb magyar egyházának ügyeit kezelik. Születéssel kezdődik az élet, először, tehát a keresztelések számadatait nézzük meg. Az elmúlt esztendőben az aradi római katolikus plébánián, beleértve a külvárosokat is, összesen 206 keresztelést vezettek be, ebből 119 fiú, 93 leány volt. (1941-ben a születések száma 257 volt). A megkereszteltettek közül 131 törvényes gyermek, 44 polgárilag törvényes és 31 törvénytelen volt. (1941-ben 39 volt törvénytelen). A minorita atyák 1942-ben összesen 83 párt adtak össze, az előző évben 82 párt. A szerelmesek száma tehát nem csökkent. Ezek közül vegyes vallású pár 20 volt, (1941-ben 25 vegyes vallású pár kötött házasságot). 1942-ben 20 személy tért át a római katolikus vallásra és pedig 9 református, 3 görög keleti, 3 izraelita, egy evangélikus, egy felekezeten kívüli, egy görög katolikus, egy baptista és egy unitárius. (1941-ben ilyen módon 21 lélekkel gyarapodott az aradi római katolikusok száma). Ezzel szemben tavaly 36 római katolikus hagyta el a vallását és pedig 29 görög keleti, 1 görög katolikus, 1 evangélikus, 5 pedig református lett. Az élet nagy színjátékának utolsó felvonását, a nagy kaszás működését, az alábbi adatok mutatják be: eltemettek összesen 477 római katolikus az előző évi 445 lélekkel szemben. Az élek sorából elköltöztek között 33 gyermek volt, 444 felnőtt. A hirtelen halállal elhunytak száma 59. A halál beállta előtt a szentséget 194 személy vette, 245 nem.

— Pacha püspök újvízi pásztorlevele. Pacha Agoston dr. timisoarai-temesvári római katolikus megyéspüspök az újv alkalomával pásztorlevelét intézte az egyházmegye papságához. A püspök a pásztorlevelében korszerű feladatok teljesítésére ad irányítást és buzdításokat papságának.

— Nem lehet helyet vagy fülkét lefoglalni a vonaton. Bucuresti. A vasuti vezérigazgatóság közli, hogy további intézkedés hatályon kívül helyezte azt az intézkedést, amely lehetővé tette, hogy gyors- és személyvonatokon helyet vagy egész fülkét lefoglaljanak.

— Janisch Dezső plébános gyászja. Sulyos csapás érte Janisch Dezső gatai-átaljai római katolikus plébánost. Fidesatyja, Janisch Adolf nyugalmazott pénzügyi igazgató életének 82. évében elhunyt. Vele Timisoara-Temesvár régi pénzügyi tisztviselői karának egyik érdemes tagja száll a sírba. Az elhunytat gyászolja özvegye, született Krizmanek Adél, fivére Janisch János, továbbá fia, Janisch Dezső plébánoson kívül még két fia, Janisch Rezső dr. borsárkányi állatorvos és Janisch László, valamint nővére, özvegy Krisk Jánosné Janisch Teréz és kiterjedt rokonsága gyászolja. A temetés hétfőn délután három órakor megy végbe Timisoara-Temesvárott, az erzsébetvárosi temető kápolnájából.

— Megnyílik az aradi munkakamara étkedője. Az aradi munkakamara közli, hogy étkedője, ahol munkások és magántisztviselők kaphatnak ebédet, január 15-én megnyílik. Egy adag ebéd 35 lejbe kerül. Akik még nem iratkoztak fel, e célból jelentkezhettek a munkakamara-nál, ahol az ebédutalványok január 15-ig átvehetők.

— Házasság Ifjabb Irsay Nándor tanár és Siska Anikó tanárnő Rákospalotán házasságot kötöttek.

— Az olasz kulturális-timisoarai-temesvári tagozat rendezésében január 14-én, csütörtökön este félhét órai kezdettel dr. Opreanu Sabin egyetemi tanár tart előadást „Olaszország és az olaszok” címen a kereskedelmi líceum dísztermében.

— Öt nap alatt át kell venni a decemberi cukrot. Az aradi városi közeletésügyi hivatal felszólítja mindazokat, akik még nem vették át a novemberre és decemberre járó összesen egy kilo cukoradójukat, hogy öt napon belül át kell venniük. A cukrot frusító kereskedőknek az öt nap letelte után el kell számolniuk a 6 és 7 számú cukorszékvényvel.

— Halálozás. Timisoara-Temesvárott meghalt özvegy Kun Miksáné született Weidinger Hermína, 79 éves korában. Az elhunytban Kun Ferenc dr. ügyvéd édesanyját gyászolja. A temetés ma, vasárnap délután negyedhat órakor megy végbe az erzsébetvárosi temető kápolnájából. Az engedélyt szentesítte január 18-án, hétfőn reggel 8 órakor mutatják be a belvárosi plébániatemplomban.

— Az északamerikai szenátus ellenzékének új vezetője. Amszterdam. (Radur). A Német Távirati Iroda munkatársa beszámol a Reuter-ügynökség washingtoni értesítőléről, mely szerint az északamerikai köztársasági párt egyhangúlag Mac Nary-t választotta meg a szenátusi ellenzék vezetőjévé.

— Franciaországban a többgyermekes családok pótkapcsolatokat kapnak. Vichyből érkezett jelentés szerint Franciaországban rövidesen pótkapcsolatokat kapnak a többgyermekes családok és pedig háromgyermekes család egy egész jegyet kap mint pótkapcsolat, hatgyermekes család ehhez még egy teljes jegyet, nyolcgyermekes család pedig két teljes jegyet kap pótkapcsolat a rendes adagokon kívül.

— Gépkocsivezetői vizsgáztató bizottságok. Bucuresti. A hivatalos lap belügyminisztériumi rendeletet közöl, amellyel kijelölték az állami és magán-gépkocsivezetői iskolák vizsgáztató bizottságának tagjait. Az erdélyi és bansági városokban a bizottságok összetétele a következő: Brasvo-Brassó: Felea Jon őrnagy és Dumitrescu Petre kapitány a legfelső gépjárműigazgatóság, Niculescu Nicolae és Timotin Dumitru mérnökök a nemzetmelvéleteli minisztérium Kloos és Dragos Virgil mérnökök a királyi autókлуб, valamint Subasanu Mihai komiszár, a brasvo-brassói rendőrkészvára formái ügyosztályának részéről. Sibiu-Nagyvárad: Ionescu Eugen kapitány és Popescu Nicolae hadnagy, Ploesteanu Stefan és Condesscu Avram, Voiaschi mérnök, végül Popescu Ion komiszár. Timisoara-Temesvár: Vintilescu alezredes és Iancovic Vasile kapitány, Ionut mérnök és Bath Daniel, Natasescu Stefan és Oteanu Emil, valamint Stanila Nicolae segédkomiszár. Turda-Torda: Stefanescu kapitány és Fodor Mihai kapitány, Negrea Petre és Haida Titus, Poenaru-Cava Emil és Sefcu Ioan, végül Salendeanu Gheorghe segédkomiszár.

Női katonai ujdonságok

állandóan raktáron, átalakítások a legjobb modellek szerint ZIMMERMAN női káplapszalon, ARAD, Rege e Ferdinand-kör-ut 13. szám.

— Élelmiszerhiány az Egyesült Államokban. Amszterdam. (NTL). Az északamerikai hírközlő szolgálat közli, hogy az Egyesült Államok östermelőinek vezetői nyolc nap tanácskozás után határozati javaslatot fogadtak el, melyben a többi között utalnak arra, hogy az Egyesült Államok élelmiszerhiány fenyegeti s az ellátási válság olyan méretet érhet, hogy éhínség tör ki, ha nem gondoskodnak a mezőgazdasági munkásság létszámának emeléséről s nem emelik a termények árát.

— A japán délvideki bányáinak kedvező helyzete. Tozso japán miniszterelnök a Németország Japán és Olaszország között fennálló szerződés évfordulója alkalmából tartott külföldi sajtó konferencián közölte, hogy a déli vidékeken a bányák, valamint a bányászati sztrómbólásával számoltak, sokkal kedvezőbb, azonban a helyzet, mint várható volt, úgy hogy a szükségletek bőven fedezhetők. A meghódított igen gazdag nyersanyagterületek pedig az élelmiszerhiány számának néhány lényegességű anyag elvesztését jelentik, amelyek viszont a közös harchoz állandóan rendelkezésre állanak.

Elkészítették az elmúlt év népmozgalmi kimutatását az aradi

református

parókián is, ahol 5896 lelket tartanak nyilván, 2783 férfit és 3113 nő. (1941-ben Aradon a reformátusok száma 5968 volt). Az elmúlt évi számadatok a következők: született 50 gyermek, 35 fiú és 21 leány. Ezek közül 6 fiú és 9 leány törvénytelen. (1941-ben az újszülöttek száma 93 volt). Tíz pár esküdtött örök házasodni egymásnak, az előző évi 16 párral szemben. Mindkét fél református csak három párnál volt, két párnál csak a férfi, öt párnál pedig csak a nő. Meghalt 70 férfi és 52 nő, összesen 122 személy (az előző évben a halálozások száma 121 volt). Református vallásra tért 4 férfi és 8 nő, református vallását pedig 4 férfi és 14 nő hagyta el. A kitérték közül 8 görög keleti, 8 római katolikus, 2 pedig görög keleti lett. A református egyház tagjainak létszáma a születések, elhalálozások és kitérték adatai szerint 35 férfivel és 37 nővel fogyott. Konfirmáltak összesen 40 gyermek, 9 fiú és 31 leány (1941-ben 44 gyermek). Urvacserát az elmúlt esztendőben összesen 1464 aradi református vett magához.

A lélekszám tekintetében az

ágotal hitvallású evangélikus

egyház következtek. A keresztelések száma 24 volt, ebből 16 fiú, 8 leány. Husz gyermek konfirmált, 11 férfi és 9 leány. Nyolc párt eskettek, a halálozások száma 42 volt, 20 evangélikus férfi és 22 evangélikus nő halt meg 1942-ben. A római katolikus vallásról egy személy az evangélikus hitre tért, három evangélikusból pedig római katolikus lett. Urvacserával élt 896 személy, 284 férfi és 612 nő.

Mindezeket összegezve 379 lélek a fogvatkozás, mert a 319 megkereszteléssel szemben 698 halálozást, illetve más egyházakba történt átlépés áll. A házasságkötések száma 101 volt.

A TIMISOARAI-TEMESVÁRI NYUGDÍJASOK

ÚJ NYUGDÍJKÖNYVET KAPNAK. A timisoarai-temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli a körzetébe tartozó nyugdíjasokkal, hogy január hónap folyamán a polgári, vasúti és katonai nyugdíjasoknak új nyugdíjkönyveket osztanak ki. Az új nyugdíjkönyv átvétele alkalmából az illető nyugdíjas vigye el személyazonosság igazolványát, valamint a régi nyugdíjkönyvét. Akik nem tudnak személyesen megjelenni, meghatalmazottakat küldhetnek maguk helyett.

Jön Jön Luis Trenker legjobb filmje

— Megverte és elkergette munkaadója. Bucuresti. Bartaluc Petre 15 éves tanonc hiányos öltözetben, vérző sebekkel jelentkezett a fővárosi rendőrségen s panaszt emelt munkaadója, Virgiliu Petre Stefanescu, Davila-ut 9 szám alatti lakos ellen, aki megverte és elkergette szolgálatából. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben.

Az elveszett fiú

— Délutáni szentáldozás Németországban. Vatikánváros. A Szentek megegyedte, hogy a németországi női munkaszolgálat keretében szolgálatot teljesítő fiatal leányok vasárnap és ünnep délután járulhassanak szentáldozáshoz, ha délelőtt erre nem jut idejük. Ugyancsak megegyedte a német papoknak, hogy szükség esetén heteköznapokon is két misét mondhassanak. Az intézkedést azzal indokolták, hogy sok lelkes katonai szolgálatot teljesít val az ottan maradtakra több lelkipásztori munka háral.

— Elitelték a hátonszoros rablógyilkost. Budapest. A múlt év júniusában az esztergomi villanegyedben egy elvetemült cukrászinas hátrás rablógyilkosságot követett el. Éjszaka behatolt Kolb Gyula nyugalmazott műszaki altiszt villájába s egy hatalmas doronggal agyonütötte a férfit, majd annak feleségét és leányát. A rablógyilkost tizenkét évi súlyos börtönrre ítélték.

— Anyakönyvi hírek. A timisoarai-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Gergely József gyári fűtő fia Jenő, Bolos Gheorghe gyári munkás leánya Mária, Gottlieb Oszkár kereskedelmi utazó fia György, Stroia Gh. állami tisztviselő fia Liviu, Roibu Mihai rendőr fia Mihai. — Házasságok kötöttek: Stoia Ioan villanytelepi asztalos és Bain Emilia, Angerbauer Vilmos szálító és Sundhausen Matild, Ciobanu Teodor villanytelepi munkás és Barlan Elisabeta, Kausch János kereskedő és Morocz Mária, Weber József magántisztviselő és Maresch Erika. — Meghaltak: Györfi István 59 éves, özvegy Csuráné Batran Magdaléna 30 éves.

— A legközelebbi holdgó távolsága. A Földhöz legközelebb lévő holdgó a Vénus. A Földtől való távolsága 40 millió kilométer, vagyis kereken 104-szer több, mint a Holdnak a Földtől való távolsága. A gyorsvonatnak 52 esztendőn keresztül megszakítás nélkül kellene rognia, hogy ezt a távolságot befussa. A kilőtt puskagolyóknak 2 és fél évre volna szüksége, hogy ezt a távolságot berepülje. Az elektromos hullám pedig, amely tudvaleg a fény sebességével, azaz másodpercenként kereken 300.000 kilométeres sebességgel halad 2 és egyenyed perc alatt érne el legközelebbi holdgó szomszédunkra.

— Kápolnaszentelés Aiud-Nagyenyeden. Vízkereszt napján bensőségek egyházi ünnepség keretében adta át rendeltetésének dr. Kulesar Mihály házfőnök plébános az aiud-nagyenyedi minorita rendház új kápolnáját, ahol mostantól fogva, főleg a tél folyamán szintén tartanak istentiszteleteket. A fűthető kápolna megvalósításával a helybeli római katolikus társadalom régi óhajja teljesült.

— Aradi élőállatok. Arad város hivatalos lapjában a legutóbbi aradi állatvásáron kialakult: élőállatokról az alábbi ismertetést olvassuk: szarvasmarha 400—700 kiló 40—50, sertés száz kilóig 130—140, sertés 150 kilóig 145—160, sertés 150 kiló feletti, 170 lej kilónként.

— Burgonya-nap Devan. A devai városvezetőség elhatározta, hogy ezúttal hetenként csak négy napon lesz kenyér és pedig kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap. Hétfőn és pénteken mamalgát fogyasztanak, míg szerdán burgonya-nap lesz. A lakosság a Voisian-cégnél, valamint az Albina szövetkezetnél átvetheti a jegyre adott kukoricát. Hangsúlyozza a város vezetősége, hogy tilos az állatoknak árpat és kukoricát adni eleségnek.

— A világ leghosszabb hídja a Delavare-n át vezetőséggel, amely Philadelphiát és Camden köti össze. A híd hosszúsága 2975 méter. A hidat tartó két kábelhez felhasználhat huzalmenyiség elegendő volna ahhoz, hogy földünket körülérje. A két kábel elszállításához pedig egy 16.800 tonna teherbíró képességű vonat volna szükséges.

— Egész család gázmérgezés szenvedett. Turci Gheorghe timisoarai-temesvári vasutas gyárvárosi lakása feleségével és két gyermekével együtt gázmérgezés szenvedett. A család szénél fűtött. A veszedelmes idejében észrevették a szomszédok és a vasutast családjával együtt megmentették. Mind a négyen már eszméletlenek voltak. A mentők részestették őket további segítségben.

— Erőfifetés az irásnál. Pontos számítások szerint az ember az irásnál 16 és fél gram súlynyi nyomást gyakorol a tollra. Félteve, hogy egy másodperc alatt végignégy tollvonást, egy óra alatt 16,5 × 60 × 60 = 59.400 gramm, vagyis kereken 60 kg erőt használunk el. Egy hivatalnok nyolc órai munkaidő alatt 475.200 gramm = 475 kg, vagyis körülbelül 5 métermagas tollnyomás-erőt fejt ki. Ceruzával való irásnál, amelyre nagyobb nyomást kell gyakorolnunk, a teljesítmény sokkal nagyobb.

Hoszpodár Miklós

kolmefestő és vegytisztító vállalata, ARAD.

Üzlet: Eminescu-utca 3. szám.

Telep: Stroiescu-utca 13.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január 10-én Timisoara-Temesvárott a következő gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belváros: Götz (Bratianu-tér), Gyárváros: Maszalis (Badea Cartan-tér 8.), Erzsébetváros: Sarga (Ciprian Forumbescu 1.), Józsefváros: Pindner-Steinburg (Dragăneasa-tér és Bratianu-utca sark), Mehala: Chioreanu, Fratelia-Ujkisoda: Panajoth, Freidorf-Szabadafu: Iremici. Aradon az ügyeletes gyógyszerárak rendje a következő: Rozsnyai (Avram Iancu-tér), Chinaciu (a textíliágy mellett). Január 11-én, hétfőn Timisoara-Temesvárott a következő gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belváros: Lupea (10 Mai-utca 5.), Gyárváros: Sandovici-Czegka (Dacilor-utca 10.), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-tér), Józsefváros: Roxin (Axente Sever-tér), Mehala: Chioreanu, Fratelia-Ujkisoda: Panajoth, Freidorf-Szabadafu: Iremici. Aradon az ügyeletes gyógyszerárak rendje a következő: Földes (Eminescu-utca), Woltsch (volt Bernáth, az állomás mellett).

— A timisoarai-temesvári mozik vasárnapi és hétéves műsora: Apollo: Bál a kastélyban, Capitoli: Aranyváros, Corso: Marco Visconti, Thalia: Teréz, a feleségem, Fratelia: Ki vagyok én, Roxy (csak vasárnap); Quex bajtárs

SPORTTESEMÉNYEK

Hat erdélyi és bányási versenyző az országos ökölvívó-bajnokság döntőjében

Bucuresti. Az országos amatőr ökölvívó bajnokságok során az első versenynapon a következő eredmények voltak:

Pitu (Bucuresti) pontozással győzött Linta (Petrosani-Petrozsény) ellen. Ugyanakkor pontozással győzelmet szerzett Ionita (Braşov-Braşó) Zámory (Timişoara-Temesvár) ellen. Farkas (Timişoara-Temesvár) szintén pontozással maradt alul Georgescu (Bucuresti) ellen. Parvut (Petroşani-Petrozsény) Bratescu (Turnu Severin), míg Jelesneacot (Galaţi) Ne-

cula (Bucuresti) készítette megadásra pontozással.

A döntőbe az alábbi párosításban kerültek a versenyzők: Lucaci (Reşiţa-Reşicabánya)—Florea (Braşov-Braşó), Pitu (Bucuresti)—Ionita (Braşov-Braşó), Bratescu (Turnu Severin)—Necula (Bucuresti), Iana (Reşiţa-Reşicabánya)—Marin (Turnu-Severin), Nicht (Reşiţa-Reşicabánya)—Mihalescu (Ploesti), Georgescu (Bucuresti)—Boanta (Galaţi) és Popovits (Timişoara-Temesvár)—Caracas (Bucuresti).

Érdeklődések az ország labdarúgásáról

Érdekes mérkőzés volt Bolognában. A Torino—Bologna (2:1) találkozón ugyanis a válogatott csatársor játszott: Biavatti, Loich, Puricelli, Mazzola, Ferraris. A Bolognában játszott a válogatott középpfedezet Andreolo is, azonban ő sem tudta megakadályozni az egy gólos vereséget.

A két hónap óta veretlen Juventus nagy eredményt ért el (5:2) a Fiorentinával szemben és ebben nagy része van az ország bajnokság egyik legjobb gólvívó csatárának, az abban származású Lusta-nak, aki nagyszerű gólvívó tudománya mellett, ördögös cselező is. A Juventusban különben Poni mellett ismét játszik a harctérrel hazatért Rava, aki a közvetlen védelmet erősítette.

Nagy eredményt ért el a Lazio is, 5:1-re verte a Liguriát. A Lazio teljesítményén megítélik, hogy Piola ismét egészséges. Az ő irányítása mellett szárnyakat kapott a román csapat csatársora.

A bajnokságon kívül sokat beszélnek a válogatott csapat idejéről, mert az idén tényleg kilép az elzárkózottságból. Ezt bizonyítja az is, hogy irtak a németeknek.

Aradi tekesport

Az Infratirea bronzember vándordíjért a küzdelmek a Crisana CFR, mint védőcsapat rendezésében a volt CAA pályán ebben a hónapban megkezdődnek. Az értékes vándordíj harmadszor kerül kiírásra. Első ízben 1941-ben a CAA nyerte, másodszor a Crisana CFR, nagy küzdelem árán a Metal ellen. A harmadszor találkozóra komoly edzéssel készülnek a csapatok. — A Fortuna bronzember vándordíjmezőkésé során kétszeri vereség után a következő sorrendben estek ki a csapatok: Transilvania, Gutenberg, Prietenii, Metal, Macclari, Infratirea, Rapid, Crisana CFR. A végküzdelemben a két állva maradt csapat, a Tricolor és a Fortuna között egy-egy vereséggel a végérvényes döntőmérkőzésen a bronzemberért a Tricolornak nagy esélye van, mert szinte behozhatatlan faraménységgel indul.

A CFR új valutabeváltási árfolyama. Január 1-től a CFR a következő új valutabeváltási árfolyamokat léptette életbe (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): Belga frank 4.50—5.04, bolgár leva 1.76—1.94, dán korona 29.75—32.89, finn márka 2.89—3.19, drachma 0.95—1.05, holland arany 75.64—83.60, olasz lira 7.50—8.28 (a közvetlen román—olasz utas-, csomag- és küldeményforgalomban az olasz vonalszakaszon, valamint az ügynökségek szelvényein 10 lej), horvát kuna 2.85—3.15, norvég korona 32.39—35.78, portugál eszkudó 5.78—6.39, svéd korona 42.51—45.83, svájci frank a közvetlen román—svájci utas-, csomag- és küldeményforgalomban az eladásnál az idegen vonalszakaszon 40.55 lej, a svájci ügynökségek szelvényein 47.79 lej, egyébként 33.03—36.51, dinár 2.88—3.18, szlovák korona 5.02—5.54, pezeta 13.44—14.86, török font 112.86—124.74, dollár 142.50—157.53, francia frank 2.85—3.15, pengő 34.38—38, arany pengő 41.85—46.25 (a román—magyar díjzabás alapján az utas-, csomag- és küldeményforgalomban, valamint az ügynökségek szelvényein 40.25), német márka 57—63, cseh korona 5.70—6.30, lengyel zloty 28.53—31.53, arany frank (csak eladás) 64.35 lej.

Az ausztráliai kommunista választási győzelmeiben biznak. Melbourne. A melbournei város ház nagytermében, a kommunista párt szónokai heves támadást intéztek az ottani munkáspárt tagjai ellen és azzal dicsekedtek, hogy rövid idő múlva ők fogják megszabni a munkáspárt politikáját, meg is jelen győzelmük árán, hogy a legközelebbi általános és részleges választásoknál nagy szavazattöbbséget fognak nyerni. A győzelem sulyos vereséggel végződött, a kommunista és a munkáspárt tagjai egyaránt adtak és kaptak sebeket, sérüléseket. A rendőreg több résztvevőt letartóztatott.

ROMAN OPERA
A külföldön is elismert és ünnepezt nagy román énekesek
E. GROZEA szoprán
D. BADESCU tenor
S. TASSIAN bariton
a bucaresti és hécsi állami operaházak tagjainak együttes
KÉT VENDEGÁTEKA
Szerdán, január 13-án Pénteken, január 15-én
TOSCA **A TRUBADUR**
Fuccini operájában Verdi operájában
Jegyek Tamasiu jegyirodában. — Telefon: 50-05.

Japán jövő évi költségvetése. A japán tájékoztató hivatal közli, hogy a pénzügyminisztérium a kabinet elé terjesztette az 1943/44 évre szóló nemzeti költségvetést. A kabinet elfogadta az előterjesztett 10 milliárd yen keretet, amely az előző évi összeggel szemben 1,14 milliárdos emelkedést jelent. Ezzel szemben az adóbevételek annyira emelkedtek, hogy csak 1,27 milliárdot kell államjegyek kibocsátásával fedezni, szemben az előző évi 1,35 milliárdal. Ezt a nemzeti költségvetést végérvényes elfogadás céljából januárban terjesztik a képviselőház elé. A költségvetés a 13 állami minisztérium kiadásait is tartalmazza. A hadsereg és a haditengerészet kiadásait, mint az előző esztendőben, az idén is külön költségvetésben foglalják össze.

Amikor a fatuskó is elsül. Nem mindennapi érdekességű bűnügyben ítélték meg a minap a nagyváradi büntetőbírósg. Lévy Józsefné háztartásbeli alkalmazott volt a vádlott, aki gazdája tüzelőfegyvert rendszeresen dezarmálta. Tolvajlásait eredeti módon leplezték le: amikor a gyanyu az asszonyra terelődött, három darab fába valamiféle robbanó anyagot helyeztek el. Lévyné persze erről mit sem tudott s amikor egy öllel elvitt magával, a fa közé került a három „tobbanó” hasáb is. Jól megrakta a tüzet, a fés lakásban kellemes meleg terjengett, amikor hirtelen robbanásra lettek figyelmeztetve a feljelentők. Berohantak a szobába, ahol még kétszer egymásután „elsült” a tuskó. Az asszony bevallotta a lopást. A bíróság két hónapi elzárásra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

Valkay-tánciskolájában
Timisoara-femesvár I. Piafa Unirii 3.
Január 11-én új tánckurzus nyílik meg.
Órák: Hétfőn, csütörtök, péntek. — Minden csütörtök és vasárnap táncgyakorló.

A dohányzás 1848-ig az utakon tilos volt. A legtöbb dohányt a hollandias ember fogyasztja, nevezetesen évi 11.20 kg-ot azután következik Amerika fejenként évi 11 kilogramm fogyasztással, majd Belgium 10 kg-al. Angliában egy emberre mindössze évi 2,4 kg. fogyasztás esik. A dohány 1858-ban került Európába.

A kínai fal, amely körülbelül 2000 évvel ezelőtt építettek az ország északi határán a mongolok kínai területre való bejáratának megakadályozására, 3000 kilométer hosszú. Magassága 11—12 méter, a lábánál 10 méter, fenn pedig több mint 7 méter széles. Hatalmas gránit-kövekből áll, meredek emelkedőkön és mély völgyeken vezet. A kínai fal a legnagyobb emberi kéz alkotta építmény. A felhasználás anyag terfogaata meghaladja a 300 millió köbmétert. Az óriás Cheops-piramis 2 és fél millió köbméter, tehát a kínai fal anyagából 120 ilyen piramist lehetne építeni.

„Rádió javító műhely”
Rossz készülékét garancia mellett javítjuk. Rádió-lámpáit (csöveit) bemérjük. Rádió műhely: Timişoara IV., Bulv. Berthelot 7 (szuterén), Telefon 43-23, az ul. Notre Dame-zárda mellett.

KÖZGAZDASÁG

Az ablaküveg eladásának szabályozása

Bucuresti. A hivatalos lap nemzetgazdasági minisztériumi rendeletet közöl, amely kimondja, hogy valamennyi ablaküvegyár köteles mind a belföldi fogyasztásra, mind a kivitelre szánt gyártmányát a Sorin társaságra, mint az egyedüli jogosított eladási szervet keresztül forgalomba hozni.

A Sorin társaság hatáskörébe tartozik az ablaküveg megrendeléseknek a gyárak között való elosztása, a nemzetgazdasági minisztériumtól jóváhagyott kartellgyezmény rendelkezéseinek alkalmazása, az országos ár-kormánybiztosság irányítása mellett a piacnak ablaküveggel való ellátása, valamint az árak megtartása, az ablaküveg kivitel megszervezése és az ablaküveg kereskedelem romanosítása.

Romanosított vállalatok adókedvezménye

Bucuresti. A hivatalos lap január 5-14. számában rendeletétörvény jellemt meg, amely a többi között adókedvezményt biztosít a romanosított vállalatoknak.

A rendeletörvény ugyanis kimondja, hogy az egyes adó törvény rendelkezéseitől eltérően a romanosított vállalatok adóját a romanosítást követő első év mérlegének alapján állapítják meg. Ez a további évek adóösszegére nézve is iránymutatóul szolgál.

A kivétel megtörténéséig az érdeelt vállalatok a romanosítást megelőző éven fizetett adó összegének felét fizetik, természetesen az eltelt időtartamhoz arányosan. Romanosítottnak tekintendők azok az ipari és kereskedelmi vállalatok, amelyeket nem-árja származású egyénektől román származású fizikai személyek vettek át. Ugyanezen a kedvezményben részesülnek még azok a zsidó többségű társaságok, illetve zsidók birtokában levő vállalatok, amelyeknek vezetősége teljesen román és a vállalatj tőkének legalább 75 százaléka román származású személyek tulajdonában van.

Állatteladások aránylagos illetékének átalányban való fizetése

A hivatalos lap január 1-i száma 421.876. szám alatt pénzügyminiszteri rendeletet közöl, amelynek értelmében a bélyeg-törvény 15. szakasza 8. paragrafus a) pontja alapján az állattelányok és mérésorok között létrejött adásvételek utáni egyszázalékos aránylagos illetéket az állatnak a vágóhídra való beszállításakor átalány-összeg formájában kell leróni.

Az összeg a következő: ökör 200 lej, tehén 180 lej, bivaly 150 lej, bivalytehén 140 lej, egyéves borjú 80 lej, borjú 40 lej, sertés 100 lej, juh 20 lej és bárány 6 lej.

Mezőgazdasági nemzeti hitelintézet létesítése. Bucuresti. A hivatalos lap január 4-13. száma rendeletörvényt közöl, amely mezőgazdasági nemzeti hitelintézet felállításáról intézkedik. Az intézet célja, hogy az államtól meghatározott keretek között mezőgazdasági birtokokat pénzügyileg támogatasson, illetve szükség esetén ilyeneket felállítson. A hitelintézet részvénytársaság alakjában működik 1 milliárd lej alaptőkével.

A Sorin társaság működéséhez szükséges anyagi fedezetet a számlázott árakra kivetett kétszázalékos többletből teremtik elő, anélkül azonban, hogy ezzel a megszabott kicsinyben és nagyban való árak megváltoznak.

A minisztériumi rendelet a Sorin társaságot kizárólagossági joggal ruházta fel, nagyban való ablaküveg-lerakatok létesítésére. Azokban a megyékben azonban, ahol a Sorin-nak nincsen lerakata, megengedhető, hogy ennek a cikknek zökkenőmentes forgalomba hozatala érdekében a nemzeti szövetségi intézet is felállítson lerakatokat tagaszövetkezeti ellátásra.

Határidő napló

JANUÁR 14:

Kiviteli cégek havi tájékoztató lapjának (Bulletin informativ) beklüldése a nemzetgazdasági minisztérium kivitelszervezési és előmozdítási igazgatóságához (Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Organizarii si Incurajarii Exportului).

JANUÁR 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához. Visszaszatolási adó-vallomások benyújtása. Gyapjúkészletek beszolgáltatása.

JANUÁR 20:

Szárazkolbász (sertés és marhahusból), májas és véreshurka, krakkói, sertésnyelv, marhanyelv, füstölt sertésus, füstölt sonka (csattal) a hivatalos lap 1942 december 18-i 298. számában megjelent 69. számú árkorlátozó biztossági rendelet értelmében ezen a napon tul nem ársítható.

Egyes külföldi hitelezőknek az elmúlt évben fizetett, illetve esedékes összeg bejelentése a pénzügyigazgatóságon vagy adókerületnél.

JANUÁR 23:

Falusi kereskedések eddigi a napig kötelesek mosó- és mosdószappant a falusi lakosság részére való eladásra beszerezni és forgalomba hozni.

JANUÁR 31:

Rézt 5000 tonna és 20 lejese érmék forgalmi érvénybe lép.

Útidők szolgáltatása tartási és foglalkozás gyakorlati engedélyre vár.

Az 1943. január 31. után alakult részvénytársaságok részvevények száraz bélyegzővel való ellátására kitűzött határidő.

Százecze-lejen felüli visszaszatolási adó összegéről a pénzügyi vezérfelügyelők, ezen alól pedig a pénzügyigazgatóság részéről letöltött vizsgálat alapján a pénzügyminisztérium elrendelheti az adófizető fizetési köptelensége címén az adó törlesztés vagy leszállítását. Nyilatkozatok benyújtása a községi vagy városi vezetőségnek a gyapjúgyűjtő szerveknek beszolgáltatott gyapjú mennyiségéről.

Apróhirdetések

HIRDETŐINK FIGYELMEBE! Vidékről beküldött apró hirdetések csak a hirdetés díj előzetes beküldése mellett közlünk. A hirdetésen kérjük a pontos név, lakcím, valamint a hirdető személyazonosságát igazolványa számának is a feltüntetését. Helybeli hirdetések telefonon nem veszünk fel!

DIJSZABÁS. Hirdetések díja 15 szögig 45 leí, minden további szó 5 leí. Vasárnapi számban 15 szögig 70 leí, minden további szó 5 leí. Álláskeresőknek 10 szögig 15 leí, minden további szó 2 leí. Jelíges és cím a kiadóba. Jelzési hirdetéseknek 15 leí pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak kereset hirdetésként vehetők fel. Hivatalos idő 1/2-9-1/4-ig, 3-7-ig. Apróhirdetéseket másnapra csak déli 1/2 óráig és a korlátozott és rendelkezésünkre álló helyhez mérten veszünk fel a timisoarai-temesvári kiadóhivatalban.

Traktorokat, bármilyen gyártmányt, bármilyen állapotban megvételre keressük. Desider Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám. (2726)

INTELLIGENS gyermeknő, gyakorlattal, gyermekek mellé menne, csak délelőttre. Több nyelvet beszél, vállal kötetést, vagy korrepetálást. Cím a timisoarai kiadóban. (69)

KISASSZONY, orvosi egyetemet végzett, asszisztensnőnek menne, csak délelőttre. Cím a timisoarai kiadóban. (70)

GYERMEKFORDOKÁD megvételre kerestetik. Cím a timisoarai kiadóban. (6001)

Divat-kalapok, tompok és anyagok nagyraktára

Salon „PARIS“

Timisoara II. 3 August 23

TÖKÉLETES minden szakácsnőt keresek 15-re, két személyhez. Timisoara, Tudor Vladimirescu-sor 10. ajtó 4. (85)

KISEBB családi ház eladó. Freidorfulnou, XXIX. utca 14. (139)

KERESÜNK szálloda részére megbízható mosónőt, havi alkalmazásra. Timisoara I., Eugen de Savoya-utca 13. II. em., 12. (82)

JÓL KÉPZETT fotolaboráns (nőt) keres braşovi német fényképészeti műterem, jó fizetéssel. Ajánlatokat fényképpel és fizetési igénnyel Elekes könyvkereskedésbe, Braşov, Regele Mihai 25 címre. (3981)

MEGBIZHATÓ hivatalos 52 éves, több éves bizonyítvánnyal, a Bánáiban használt 4 nyelvet tökéletesen bírja. Iródi vagy üzleti szolgál állást keres február 1-re. Rieder János, Timisoara, III., T. Cipariu 6. szám. (140)

VIDÉKI nagy iparvállalat keres:

Komoly, agilis, és adminisztrációs gyakorlattal bíró: tökéletes román levelezőt, német, magyar nyelvtudással. Ajánlatok, pontos éleleírás és fizetési igénnyel „Biztos Bó” jelígre Agentura EUROPA Lugoj Str. Regele Ferdinand 22 címre küldendők.

49 EVES szorgalmas tisztviselő nagy gyakorlattal állást keres. Megkereséseket alábbi címre kér. Bogyá, Fratelia, III-ik utca 94. (143)

HÓCIPÓ 33-as számú, jó állapotban és koresolyák eladók. Timisoara, V., Cloşca utca 9. ajtó 4. (6001)

MAKULATURÁT papírhulladékot tisztá, száraz árut bálázva, nagy mennyiségben, 5 leíért kg-ként állandóan átvesszünk. Olimpia Cartonage-depozit de hártie, Timisoara II., Stefan cel Mare 49, telefon 15-92. (124)

Dr. Kun Ferenc, felesége szül. Tyrman Sarolta és gyermekei János és Mária nevében is mélyszégyes fájdalommal jelenti, hogy szeretett édesanyja, illetve anyósa és na zanyanjuk.

Üzvegy Kun Miksáné

született Weidinger Hermina

életének 80-ik évében e hó 9-én hosszas szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Földi maradványait e hó 10-én vasárnap fogjuk az erzsébetvárosi temető kápolnájából római katolikus szertartás szerint örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise e hó 18-án, hétfőn reggel 8 órakor lesz a belvárosi plébániatemplomban.

Az örök világosság fényeskedjék neki!
Timisoara. 1943 január 10.

NŐI FEKETE, tiszta gyapjú velour foka szőrmézessel, modern szabású, új kabát közeptermetre sürgősen eladó. Timisoara, IV., Gojdu 9, I. 16. (115)

BEJÁRÓNÓT azonnalra keresek. Timisoara, III., General Moşoiu 11, Maager. (117)

GOISERER (Juchtu) 41-42-es eladó. Neklesztill Pál, Timisoara, IV., Văcărescu-utca 19. szám. (106)

INTELLIGENS bécsi nő keres házvezetőnői állást egyedülálló urnál, vagy hölgnél, esetleg idősebb házaspárnál, vagy nagyobb gyermekhez menne. P. Rado, Timisoara, IV., Văcărescu-utca 12. (137)

HÖLGYEK részére tanfolyamok nyílnak meg az országos szabásati iskolában intézetében. Haas Hermann állami okleveles szaktanár vezetésével. Timisoara, I., Unirii-tér 5. szám. (128)

AKKUMULÁTOR 4 voltos, és egy akkumulátor-ív eladó. Timisoara, IV., Văcărescu-utca 4. ajtó 3. (6002)

TISZTA butorozott szobámat kiadnám nem különbejárattal, Lahovary-tér közelében. Timisoara, III., Vadul Călugăreni 18. (141)

Eladó modern méhészet, Dadant-Blatt kaptárakban, 80-100 család, elegendő téli mézkészlettel. Cím a timisoarai kiadóban. (3982)

Kombinált szobát, butort kifogástalan állapotban keresek megvételre. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu utca 4. (4840)

Az „Agrocomert-cég“

Timisoara, I., Bulevardul Carol 29, elköltözik BELVÁROS, Eugen de Savoya-utca 6, I. emelet. Tel. 34-22

Bejárónót, 50 éven felülit felveszek. Timisoara III., Asaneşti-tér, I. emelet 4. (146)

Ötven éven felüli mindenest vagy bejárónót azonnalra keresünk. Kálmán, Timisoara IV., Vacarescu utca 2. (163)

Francia tanár, ki hosszabb ideig Párizsban tartózkodott, ad francia órákat. háznál is. Cimeket kérem leadni telefon 29-66 szám alatt, Timisoara. (162)

Önálló idősebb hölgy lakást kaphat teljes ellátással, Timisoara II., Traian-tér 7 szám, ajtó 5. (160)

Önálló kovács-segédet állandó munkára felveszek. Sándor Mihályné, Timisoara I., Telegrafului utca 56. (159)

50 éves bejárónót azonnalra keresek. Timisoara I., Regina Maria 5, I. emelet ajtó 10. (158)

Mindazoknak, akik a felejtethetetlen jó férj és apa

Geng János

póstatisztviselő

temetésén résztvettek, ravatalára virágot helyeztek, ezúton mondunk hála-köszönetet. Különös köszönetet mondunk a Magyar Dalárdának az önkért és a szép bucsubeszédért.

A gyászoló család

Keresek 12 vagy 6 személyes evőeszközöt és tálcát, modern legyen. Cimeket „Január” jelígre kérek a timisoarai kiadóba. (150)

Mindenest bejárónót keresek azonnalra. Timisoara II., Kunz-sor 1, ajtó 3. (149)
Szakácsnőt, tökéletes főzőt, ugyanott szobalányt keresünk Lugojra. Érdeklődni 8-11 óra között, Timisoara I., Lonovici utca 1, Dobrin. (148)

Üzletberendezést és külön állványt keresek megvételre. Telefon 35-46 Timisoara. (147)

Keresünk kémiai üzem részére

nagyobb helyiséget, lehetőleg vízzel és ipari árammal „Kémia” jelígre kérünk ajánlatot a timisoarai kiadóban.

Fekete női télikabát karcsú alakra, fehér nikkeltett petroleumlakályra eladó. Timisoara III., Romulus utca 34 I. em. (157)

Eladó egy B. D. U. márkájú, kifogástalan állapotban levő csépi garnitúra nagysága 8.70 mm. egymotoros és 6 hengeres. Érdeklődni Suez Gavril, Turda, Gh. Baritiu utca 86 szám. (3983)

Raktárhelyiséget vagy nagyobb lakás helyiséget bére vennék, csak a gyárvarosban. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek, „Gyárvaros” jelígre. (156)

Mindenest szakácsnőt éves bizonyítvánnyal felveszek. Timisoara III., Brancoveanu utca 29. (155)

Elegáns butorozott szoba fürdő és előszoba nem zónában kiadó. Cím a timisoarai kiadóban. (154)

Fával fűthető nikkeltöltőkályha olcsón eladó. Timisoara III., Bul. Mihai Viteazul 11. (153)

Elvesztett muf Wild Mária névre szóló igazolvánnyal. Megtalálót kérem az igazolványt Timisoara III., Axente Sever-tér 6 szám alatt a kapun levő levélsekrénybe dobni. (152)

Deutz Diesel vagy Hanomag traktort keresek megvételre. Stibel Ferenc Izvin, u. p. Reças. (151)

Gyárvarosi park közelében

keresek 1 szobás komplett, főleg földszintes lakást magányos személy részére. Ajánlatokat „Csendes lakó” jelígre kérek a timisoarai kiadóba, vagy telefon 41-82.

TANONCOT fizetéssel felveszek. Timisoara, III., Regent Buzdugan 38, sarok-űzet. (104)

DADÁT keres a Józsefvárosi Napközi Otthon. Jelentkezés: Misszióban, Timisoara, IV., Bratianu-utca 13. (6000)

Kétszobás utcai lakás Budai Deleanu utcában kiadó, keresztény lakónak azonnal. Érdeklődni Schiller, Timisoara III., Radulescu utca 6, délután. (145)

Ingatlan, föld, ház, vagy másféle vállalat megvételre keresek. Komoly ajánlatokat „Ingatlan” jelígre a timisoarai kiadóba kérek. (144)

Cipész-segéd állandó munkára, magas fizetéssel, felveszek. Timisoara III., Regent Buzdugan 38, sarokűzet. (103)

Juchtu Goiserer (Bakkancs) vadonatúj 43-as eladó. Rózsa, Timisoara III., Martirul Popescu 10. (106)

MINDENEST keresek, ki a román könyvha vezetését érti. Pop, Timisoara, I., Scipio 1, telefon 41-05. (123)

Tisztviselőt, ki a román és német nyelvet is bírja, azonnali belépésre alkalmas; Carmen nemzetközi szállítási vállalat, Arad, Pop Cicio 1 szám. (161)

Fehér franciaháló és konvhaberendezés eladó. Beraktározásra butorokat elvállalunk. „Centrala” agentura, Arad, Episcopiei Grig. Comşa utca 38. Telefon 17-00. (4782)

KÖZÉPKORU nő házmesternői vagy gazdasszonyi állást keres, tanyára is elmegy. Megkereséseket „45” jelígre Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4834)

EVAKUÁLT nőt háztartáshoz, ellátással és fizetéssel azonnalra alkalmazok. Weiszné, Arad, Bihorulul-ut 7, a vasúti felüljárónál. (4835)

EVES bizonyítvánnyal tökéletes szobalányt alkalmazok január 15-re. Szentgyörgyi Arad, Carol-körút 8. (4837)

MINDENES szakácsnőt alkalmazok azonnalra. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (4839)

MEGBIZHATÓ, komoly, főznitudo mindenest január 15-re keresek. Cím Reclama-nál, Eminescu 4. (4846)

Molyrágást

szakadást, égést, művésziessen beazóvi Weisz István, Arad, Eminescu-utca 15. Telefon 10-97.

Gyermektelen házhoz délelőttre megbízható bejárónót alkalmazok. Fizetés meg egyezés szerint. Arad, Regina Maria körút 18, ajtó 5. (4848)

Radnai-ut elején 10 lakásos bérház felépítés eladó. Pálmai ingatlanforgalmi iroda, Arad, Regele Ferdinand-körút 58. szám. (4852)

Három kövér dísznő eladó. Arad, Infanteri-utca 1, Subcetate. (4850)

Eladó 500 dr. tölgyfa kerítésnek való oszlop és két vagon szőlőkarónak való tölgyfa. Arad, M. Cristea-tér 11. (4855)

Férfiszabósághoz kabátmunkást állandó munkára és tanulót alkalmazok. Arad, Plevein-tér 4. Cseke szabó. (4856)

Cipészműhely belvárosban berendezéssel eladó. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu 4 szám. (4858)

Szőlők

hegyközségi 4,5 kat. hold I-a hiánytalan szőlő teljes felszereléssel, fűtőn, 4 szobás lakással 4.500.000. U. o. 7 és 1/2 kat. hold I-a hiánytalan szőlő felszerelés és kőnával 3.500.000. Aradmegyei ca 9 kat. hold szőlő és gyümölcsös, épületekkel 1.800.000. Szilvához közel, napos lankáson, 3 kat. hold I-a, új nagylakással, 150 hl. hordó, felisz. 1.550.000.

3,5 kat. hold Paulis-Pálos, I-a csemegeszőlő, épüettel a fűtőn, 1.500.000 lei. Galan 3 hold villával 1.200.000 lei. — Hegyközségben 2 holdas I-a szőlő, 150 gyümölcsfa, kétszobás alapincézett villa, istálló, felszereléssel és berendezéssel, 600.000 lei. — HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

ELADÓ finom, fekete télikabát és 43-as, magas fűzős új cipő. Arad, Vicențiu Babeș 7, nagy csengőt nyomni. (4873)

KIFUTÓ leányt alkalmazok. Foto Sport. Eminescu-utca 2, Arad. (4874)

MOSOGATOASSZONYT alkalmazok. Klemens cukrász, Arad. (4875)

PORCELLÁN mosdókészletet vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4 alá kérek. (4876)

MÁRKÁS super rádiót keresek megvételre 20.000 lejig. Arad, Gen. Coandă-utca 33. (4877)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő 37-es női cipőre fekete lakkeszima sürgősen eladó. Cim Arad, Reclama-iroda, Eminescu 4. (4878)

ÖTVEN ÉVEN FELÜLI nőt takarítás-hoz bizonyítvánnyal alkalmaznék, lehet bejáró is. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4878)

MAGÁNOS nőhöz mindenest alkalmazok. Arad, Regele Ferdinand-körút 8. (4879)

Modern bérház

Évi 700.000 bruttó jövedelemmel, jó fekvés, kényelmes korszerű közép-nagylakások 16.000.000

HATSCHER-ÜGYNÖKSÉG, ARAD, Carol-körút 17. szám. Telefon 16-95.

KAROS SÜLYU tizedes mérleget veszek. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4880)

ARAGAZRESO, 2 lánggal, sütővel és két lángosreso szivességből eladó. Arad, Matei Corvin 7, Klein. (4881)

SÜRGŐSEN keresek modern és antik butorokat, varrógépeket, szőnyegeket stb. Salgóné, bizományi üzlet, Arad, Eminescu-utca 3, udvarban. (4882)

Eladó olcsón télikosztüm és szövet trenccok, vagy eicserélném más holmival. Arad, Ilarie Chendi-utca 6, ajtó 1. (7886)

Hálinacsizma 42-es, 2 rugganymatrac, dísz-tárgyak, használati cikkek eladók. Arad, Mihai Viteazul-tér 10, ajtó 1. (7887)

Személyszállító tresina, golyócsapágyakkal! 60 cm. nyomtávra eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (4890)

Eladó teljesen felszerelt kéziszővőszák. Arad, 29. Decembrie-utca 7. szám, ajtó 3. Aradi Sándor. (4888)

HAASZ INGATLAN IRODA

Arad, Eminescu 30

Ortutay-palota. Telefon 22-24.

Körmű 2 meletes villa jó jövedelemmel, új ház, 10.000.000; 50 lakásos emeletes bérház 6.000.000; főtéri beépíthető nagy telek 4.500.000; 3 lakásos bérház fűtőszobával 120.000 lej jövedelemmel 2.500.000 lej; belvárosi 6 lakásos bérház Avram Iancu-tér mellett 1.800.000; Belvároshoz közel, kövezett uton magánház, vízvezetékkel 850.000; Mossótzylatenen 2 szobás jó magánház, kerttel 180.000 lej; Ségában magánház 300 öl telekkel 180.000 lej.

m soara **CORSO-MOZI** Telefon 23-95
Temesvári

A „ZORDON, DE RAGYOGÓ LOVAGKOR” TÜNDÖKLŐ FILMJE:

MARCO VISCONTI

CARLO NINCHI, MARIELLA LOTTI
ROBERTO VILLA, ALEBERTO
CAPOZZI-val.

Minden nap a legújabb ONC-híradóval.
Előadások: 3, 5, 7, 9, 15 órákor.

Három 10 hónapos félangol hizott sertés 90, 80, 60 kilosak eladók. Esetleg helyben feldolgozhatók. Arad, Cosbuc-utca 21. sz., Wolf. (4889)

Tanuló- vagy kifutólány csakis jó családból való, fizetéssel alkalmazást nyer. Máté műhímező, Arad, Eminescu-utca 20, ajtó 6. (4891)

Házivarósnő, legmodernebbül készít felső ruhákat, fehérműket, fűzőket, gyermek ruhákat. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4892)

Fegytechnikusnőt (segédet) alkalmazok. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4 (4893)

Angol kövér disznó eladó, Cim Arad-Sega, Despot Voda-utca 4. (4894)

Eladó új fekete csikóbunda és fehér berakott nagy asztali takaréktűzhely, Arad, Mocieni-utca 3. szám. (4895)

Magános úrnő keres idősebb hölgyet, mint lakótársnőt, konyahasználattal. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4896)

Reinert Mikroszkop, Metronom, Citar, Zongora (Lira gyártmány) eladó. Arad, Trib. Dobra utca 5-7 ajtó 1. (4899)

Mikalaka főútvonalán

2 szobás villaszerű épület gyümölcsös kerttel 800.000 lej. Ugyanott 2 szobás előszobás fürdőszobás modern épület 900.000 lej. Ugyanott bekerített ház hely 125 négyszögletes 110 000 lej.
PALMAI Ingatlanforgalmi Iroda, Arad, Regele Ferdinand-ut 58. sz.

Bejárónőt, megbízható alkalmazok. Arad, Eminescu utca 14. ajtó 4. (4861)

Idősebb bejárónőt alkalmazok ebéd-kosztall, Arad, Luther tér 3. földszint. Éljint. (4860)

Háromlángos rádió eladó. Megtekinthető délután három és négy között. Arad, Marasesti utca 60, Házigazdánál. (4862)

Evakuált, vagy ötvenéven felüli bejárónőt alkalmazok ebédkosztáll, jó fizetéssel, azonnalra. Arad, Episcopiei utca 19-21. kapualatt jobbra. (4863)

Új téglat veszek, ajánlatot Arad, Trib. Dobra utca 5-7. ajtó 1. (4864)

Fekete télikabát, jó állapotban, finom szövettel, köéptermetre, alkalmi áron, eladó. Megtekinthető 2-től 4-ig. Arad, Regina Elisabeta körút 19. ajtó 2. (4865)

Belvárosi házak

üzleti bérház 8 millió, emeletes bérház 6 millió, bérvilla 3 millió, 10 lakásos ház 2 millió, ref. tempomnál üzl. bérház 1.600.000, üzl. ház 850.000, 4 lakásos 600.000, 2 szobás 300.000.
NIKOLOVICIU ügynökség, Arad, Avram Iancu-tér 21.

Ghiorec-Gyoronon 1x5 szobás, fürdőszobás, parkettás mellékepülettel félhold szőlővel 1.800.000 lej. Muscan 4 hold gyümölcsös 350.000 lej. Pálmai Ingatlan forgalmi Iroda, Arad, Regele Ferdinand 58. (4870)

Jó családból való 14 éves, németül tudó kislányt, alkalmazok. Cim Reclama, Arad, Eminescu 4. (4871)

SZABÓVARRÓGÉPET kifogástalan állapotban veszek. Transportul, Arad, Soarelui-utca 6. (4898)

Keresek, aki örök lakás ellenében első körületben lévő telkemre kétiakásos házat épít. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (4866)

Tiszta ágyat megvételre keresek. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (4867)

Január 15-én német tanfolyamot kezdek elemisták részére. Csoport tanítás. Francia és német órák, correpetálás. Erdéklődni délután 3-7-ig. Arad, Mihai Viteazu-tér 10, I. em. 3 szám. (4868)

Francia születésű okleveles tanárnő órákat ad. Arad, Caragiale 12. (4869)

Breban Jánosné szül. Finszter Katalin és Brebán János egy a maguk, valamint a rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a szeretett édes anyja, anyós

Özv. Finszter Andrásné

január hó 8-án 70 éves korában elhunyt. Temetése január 10-én délután három órákor lesz a Șerban Voda 6. szám alatti gyászszobából. Az engesztelő szentmise-áldozat az elhunyt lelkiüdvéért f. hó 14-én reggel 9 órákor lesz a Minorita Atyák templomában bemutatva.

NYUGODJÉK BEKÉBEN

Arad, 1942 január hó 9-én.

Eladó házak. Belvárosban 4 lakással 1.500.000. Szerb templomnál újház egy modern és két kislakás kert 1.500.000. Sagunán 2 lakás, nagy telek 730.000. Saguna mellett 4 lakás 600.000. Perniavában 3 lakásos sarokház 430.000 lej. „Rapid” ügynökség. Arad, Eminescu utca 7. ajtó 5. (7883)

Volt bucaresti jó varrónő mérsékelt áron vállalja női ruhák készítését. Szakértő gyermekruha készítésében. Arad, Rusu Sirianu utca 20, ajtó 2. (7884)

Ritka alkalmi vétel: beszárbiál perzseláb bunda eladó sürgősen, huszezer lefért. Megbízásból megtekinthető Weiszberger textiltüzetben, Arad Mețianu utca 15. (7885)

Új 30 es alacsonyvasru, maidnem új eladó. Megtekinthető 10-12 óra 17-19 óra Arad, Regele Ferdinand körút 15. ajtó 21. (4890)

Új 30 es alacsonyvasru, maidnem új eladó. Megtekinthető 10-12 óra 17-19 óra Arad, Regele Ferdinand körút 15. ajtó 21. (4890)

Földek

1) Arad mellett cca 70 kat. hold I-a szántó épületek és állatállomány 15.000.000 a) Timisoara-tól 18 km-re cca 300 kat. hold tanyával 80.000 holdanként. b) Timisoara mellett 200 k. h. I-a szántó 75.000 holdanként. c) Bánáti I-a cca 400k. h. szántó, épületek, esetleg kisebb részekben is, — fundus instr. megegyezés szerint, holdanként Lei 70.000. — 1) Aradon cca 30 katasztrális hold prima, szántó, gyümölcsösökkel, gazdasági épületek, 6.000.000 lei. — 2) Ugyanott sok gazdasági épülettel és lakóházakkal 8.000.000. 3) 30 kat. hold I-a Biharban. 2.000.000. 4) Arad határában 45 k. h. 2.800.000. — 5) Arad megyei 34 kat. hold szántó, közszépbén épülettel 2.850.000.
HATSCHER ÜGYNÖKSÉG, ARAD, Carol-körút: 17. Telefon 16-95.

Kifutó napszámot alkalmazok, Faller, Arad, Eminescu utca 15. (4872)

Modern ebédlőt, kifogástalan állapotban, veszek. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. alá kérek. (4902)

FŐZNI TUDÓ mindenest alkalmazok. Jenciu, Arad, Carol-körút 6. (4897)

MEGBIZHATÓ mindenest keresek azonnalra, vagy 15-re. Arad, Regele Ferdinand 31, I. emelet. (4899)

HATSCHER-ÜGYNÖKSÉG, ARAD, Carol-körút 17. szám. Telefon 16-95.

Arak ezekben!
HÁZAK: 16.000: modern bérház, 700 bruttó jöv. — 13.000: nagy bérház-complexum, 5 tkv. étel, jó jöv. — 12.000: közp. részben, új, 14 bérlemény, nagy telek, cca 400 jöv. — 10.000: Murespart melletti bérvilla. — 8000: bérház, kettős átjáró telekkel. — 7000: belv. sarokbérház. — 6500: üzl. bérház, 50 lakás, 240 jöv. — 6000: piacnál, emeletes, 4 kompl. lakás, kert. — 5500: főúti üzletes sarokház 5 % bto jöv. — 5000 villanegyedben, félemeletes, 14 lakással. — 4500: murespart villa, 2 lakás, kettős átjárótelekkel. — 4000: belv. nagyjöv. átjáróház. — 3500: 7 szobás villa, 600 öl kert. — 2450: a közp. mellett, 4-sz. apartment. — 2000: nagy kertes, 5 lakásos. — 2500: főútvonalon, 1 nagy lakás, 5 kis lakás, nagy kert. — 2450: belv., 7 lakás, 100. — jöv. — 1800: Centraj mozinál üzl. sarokház, több lakás, fürdősz. — 1950: 3-sz. új villa. — 1400: állomáshoz közel, modern 3 szobás. — 1200: Astra-gyárnál 4 lakás, nagy kert. — 850: aradul-noui-ijaradi nagy gyümölcsös, 2 szobás lakással. — 800: belv. mellett, új, tüzetes.

ARADI BELVÁROSI MOZGOK MAI MŰSORA

CORSO TELEFON 23-64
Viviane Romance
legjobb és legszebb alakításával, az
Ejféli rejtély
a francia filmgyártás szenzációja.
45. Háborus híradó.

FORUM TELEFON 20-10
Szerdától, városunk legnagyobb szenzációja
Az év legitalmasabb cirkusz-filmje
„TRUXA”
a főszerepben: LA JANA

URANIA TELEFON 12-8
Az év legkitünőbb vigjátéka a legkedveltebb színészekkel
HANS MOSER, LEO SLEZAK, MARIA ANDERGAST, WOLF ALBACH BETTY-kkel
Házassághól elégséges
című filmünkben

Az előadások pontosan 3, 5, 7, 8 és 10 órákor kezdődnek. — Vasár- és ünnepnapokon a műsor 6 órákor kezdődik.

„Societatea Națională de Editură și Arte Grafice Dacia Traiană” Timișoara. Tiparita la 9 Ianuarie 1943